

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k. (14), 1/4 évre 14 k. (7), 1/4 évre 7 k. (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

„Rossz hírek a kiegyezésről.”

Budapest, augusztus 6.

A *Hazánk* ezen a címen kedd esti számában oktan haraggal nekírt *Szell* Kálmán miniszterelnöknek a szertelen árulások miatt, amelyeket a magyar érdekek kárára a kiegyezési tárgyalások során ez ország és javai ellen elkövetett. A cím rossz. Nem rossz hírekről vagy a szó ama cikkben, hanem hazug hírekről. A *Hazánk* azt inszinuálja *Szell* Kálmán miniszterelnöknek, hogy az alku rendjén belenyugodott a gabonavámok mentül szűkebb kimérésébe, az állatforgalom szabadságának megszüntetésébe és az olasz borvámzáradék eltörlésének időtlen időigig való elhalasztásába.

Ez inszinuációknak első betűje, utolsó betűje, minden betűje szemenszedett valótlanság és rosszakaró hullámzavarás a kiegyezési tárgyalásoknak a kiegyenlítésre váró érdekek következtében különben is eléggé fodros vizében. Nincs e közlésnek egyetlen állítása, de egyetlen árnyalata sem, amely szelid szóval koholtnak ne volna bélyegezendő.

Továbbmenve, a *Hazánk* kioltja *Szell* Kálmán miniszterelnököt az 1899. évi XXX-ik törvényekről valódi tartalma, célja, rendelkezése, lényege és szelleme felől, a tetejébe rakván természetesen ez interpretációnak a rut gyanút, hogy a miniszterelnök e törvényt, amely az ország békéjét adta vissza, konzekvenciában kiforgatja, meghamisítja és letöri. Hogy egy ujság egy kormányt megrágalmazzon az az, hogy kilöki maga alól programjának és erkölcsének egy oszlopos és határjelző alkotását, hogy meghamisítja legsajátabb művét

és az ország ellen használja, amit az ország javára épített, olyan magafelejtett ráfogás, színre olyan csunya, lélekre olyan sivár és formára olyan ormótlan, hogy komoly számbavétele se lehetséges. *Szell* Kálmánt csürészcsavarással vádolni, kész kórikum. Kitánítani arra, Deák Ferenc szelleme mit parancsol, Deák mit, hogyan cselekedett, mit, hogyan értelmezett, beteges feltalokodás.

A messzebb néző politikai tekintet pedig az, hogy egyenesen türhetetlen, minden kormányzati renddel ellenkezik, hogy a miniszterelnököt döntő fontosságú, országos nagy kérdésekben ilyen minősíthetetlen támadások érik olyanok részéről, ha lapok, ha egyesek, akik magukat a szabadelvűpárthoz tartozóknak vallják és e párt és e program oltalmában és közösségében élnek, valahányszor ez nekik kényelmes. Ennek a sértő és egészségtelen állapotnak meg kell szünnie, véglegesen és gyökeresen. A *Szell*-kormány került, mert az izlése távoltartja tőle, hogy papírsarkányokkal és dobszóval, görögtüzzel és nagy szinpadai szereléssel lármás bizalmi tüntetéseket rendeztesen igazai mellett. Holott Ausztriában minden párt, politikai és felekezeti árnyalásra való tekintet nélkül felvonul a kormány mellett, a vámpolitikai tárgyalásokban való erősítésére. De hogy azután olyan forrásokból rohantassék meg hazug és rontásra szánt támadásokkal, amelyek bele szeretnek kapaszkodni a szabadelvűpárt zászlajába, ha származásuk és hovatartozandóságuk iránt megkérdetnek, ez megtorlás, ítélet és parancsoló tilalom nélkül nem maradhat. Maga az ország pedig bizalommal, megnyugvással és

hittel tekinthet kormányelnökének munkájára, törekvéseire, tiszta szándékaira, erőbírására és

A hódító béke.

Budapest, augusztus 6.

(K.) Ma reggel utazott el a román király Ischlből, ahol Ferenc József vendége volt. Revalban most van találkozója Miklós cárnak és Vilmos császárnak. A két uralkodó mellett a két állam külügyminisztere is találkozik. Rövid idő múlva Viktor Emánuel, az olaszok királya, ellátogat a németek császárához. Az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere, gróf Goluchowski, a legújabb jelentések szerint meglátogatja a francia köztársaság elnökét, aki nemrégiben adta vissza a cár franciaországi vizitjét. Viktor Emánuel is vendége volt a cárnak. Az államfők látogatásaiból tehát elég sűrűn került az idén téma a békedoktorok vitatkozásaihoz. Az egyes látogatások szerint volt alkalom megvizsgálni, hogy szélesedett-e a békeszövetség területe, állnak-e még a régi határfák, kiépült-e a béke vasúthálózata új irányokban is: szóval, beválik-e az európai béke érdekében hozott töménytelen áldozat? S a népeket elvégre ez érdekli az egészből. Ha már annyit áldoznak, tudni szeretnék, igazán békességet vásároltak-e a nagy áron.

A szimptomákat kedvezőknek kell mondanunk. Az uralkodók utazásait nem márcól-holnapra szokás eldönteni és az ilyen utazások, még a legártatlanabbak is, jelentenek valamit. Már pedig lehetetlen észre nem venni, hogy az a két hatalmas békeszövetség, mely ma Európában a nyugodalmas fejlődést őrzi, nemcsak külön-külön gyarapodik, de amennyire az államfők találkozásából következtetni szabad, lassankint összeolvadásra is törekszik. A hármiaszövetségbe hallgatag beállott Románia és Károly király ischl-i láto-

TÁRCA

Vonat a mezőn.

Jön a vasút... S a messzi földeken
Megáll a munka, sarló nem suhan.
A földműves elnézi csendesen,
Míg a vonat egy más határba van!

Kapanyelére dőlve néz utána,
Míg elnyeli a messzi végtelen,
És aztán lassan újra sorba állva
Munkálva ballag át a réteken.

Mit nézett rajta? Ujság nem lehet.
Hisz minden reggel megjő pontosan,
Füstje belengi a tág földeket,
Hosszan sipol és gyorsan elrohan.

S mégis megáll a kis falvak lakója,
Minden reggel némán utána néz,
A gözös mindég melázásba vonja,
Ameddig csak a messzeségbe vész.

Miért van ez? Én is tündödvé kérdelem,
Uj arokat akarna látni tán?
Kik unottan, fél-alva, félig ébren
Bámulnak ki a kocsik ablakán?

Vagy sejtí, hogy az élet bús esatáján
Gond, élvágy, pénz, betegség úzi mind,

Kik tova futnak most a messze pályán.
...Ézért van tán, hogy utánuk tekint?

Vagy, mert mindnyájunk halandó szívében
A végtelen sző örök álmokat,
Ézért kőti tán őt le észrevétlen
A végtelenbe robogó vonat?

Pásztor Árpád.

Hajnal.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Írta: Erdős Renée.

Aludni, aludni!
Kábító, nehéz illat, ami megülte az agyát,
fogva tartotta; tompa mozdulatlanúságban odakötötte a pamlaghoz és nem engedte, hogy felnyissa a szemét.

Nem aludt és nem volt ébren, de azért tisztán hallotta, hogy valahol kules fordul a zárban, aztán halkán, óvatosan, puha léptekkel végigsiet valaki a folyosón.

Aludni, aludni!
A szoba homályos volt, a gyertya tövig égett; kicsi, hunyókaló lángja lomhán nyaldosta a tartó körületét, a vésett cirádákat.

— A gyertya, a gyertya, — gondolta — kiégett és mindjárt egészen sötét lesz. Le kellene feküdni.

A nyitott ágy, érintetlen, sima fehérségében ott pompázott csukott szemei előtt és hitta, csalogatta.

— Megyek — gondolta és nem mozdult. Ugy érezte, halálós vétek megszakítani ezt a bódító, édes önkívületet, melyben csak elvéte cikázott fel néha egy-egy tudatos hangulat, érzés.

— Isten vele! — susogta magában, megismételve a rövid kis bucsuzást. Isten vele! Köszöntöm a csillagokat odakünn. Aldom... áldom!

— Bolondság, — nevetett később — hiszen már elment! Es le kell feküdni.

De úgy érezte, hogy nem álmos. Felült. Arcából a haját kisimitotta és körülnézett. A gyertya utolsó lobbanásánál valami különös dolgot vett észre a padlón és attól megijedt. Nem tudta, mi lehet. Szerette volna megnézni, de nem mert a sötétben feléje közelíteni. Bolond, gyermekes félelem vett erőt rajta és tanakodott, hogy mit tegyen. Am ekkor észrevette, hogy a csukott ablaktáblákon keresztül sajátságos kékes-fehér fény szűrődik be hozzá.

— Mi lehet ez? Holdvilág nem! No lám, észre sem vettem. Ki fogom nyitni az ablakot.

Fölkelt és az ablakhoz ment, hogy felnyissa. De rögtön ámulva tántorodott vissza.

— Mi ez? Talán csak képzelődöm. Nincsenek csillagok és az ég rózsaszínű, és a felhők fehérek... A felhők! És fényesek is! Mitől? De mitől?

Nem mert hinni a virradatban. Inkább azt gondolta, valami idegen és különös ég alá jutott egyszerre, amelynek a színe más, a felhői mások.

— Hátha felnyitnám az ablakot? Levegőt akarok érezni. Sok levegőt! Hűvöset, élelet! A fejem!

A lecsapódó hajnali lég valóságilag elszédítette. Odabourult az ablaklára és átadta fejét a könnyű szélnek, ami a közeli jegenyék erős, át-

gatása aligha jelenthet egyebet, mint a fölfrissített szövetséghez való csatlakozásnak újabb erősítését. Másrészt Hollandia is talált rá módot, hogy a hármasszövetséghez való ragaszkodását és bizodalmit dokumentálja. Így tehát a megújított hármasszövetség a maga bizalomkeltő erejét megint kimutatta és nincs kétség aziránt, hogy azok az apró intrikák, melyekkel itt-ott a hármasszövetséget aláásni iparkodtak, éppen olyan kevéssé váltak be robbantó szernak, akár egy rakéta színes szíporokái. Viszont a francia-orosz szövetség is ki van már próbálva és túl van azon a fázison, mikor azt mondták róla, hogy csak a francia megalázódás és a francia áldozatkészség tartja benne a lelket. Ez a második nagy békeszövetség is erősnek bizonyult s most komoly processzus indul a két nagy szövetség összeházasására. A hármasszövetség és a kettős-szövetség úgy össze van már gabajodva, hogy szinte egynek látszik. Nincs meg ugyan a lélek szerint való összeolvadás, de ami késik, nem mulik, vagy legalább nem kell föltétlenül mulnia. A béke szükségének gondolatában megtörténhetik az összeforradás és nagyobb ellentéteket is megolvastott már a szükség. Az pedig kétségtelennek látszik, hogy az európai béke gondolatára az összeforrásra gondolnak és a meglevő ellentétek dacára is úgy gondolkoznak, hogy a két nagy békeszövetség könnyebben teljesíti kötelességét, ha nem egymást tartja szemmel, hanem vállvetve, együttesen a békét.

Az uralkodók és kormányaik ott is keresik az érintkezést, ahol a nemzetek érdekei egymást surolni látszanak. Mintha szuggeralni akarnák a nemzeteknek a maguk békés gondolatát. A nemzetek ugyanis körülbelül a miniszterek gyámsága alá kerültek mindenfelé: hát most megkísérik a kormányok, hogy olyan utra is elvigyék a nemzeteket, melyre szívük szerint egyelőre nem lépének. Tagadhatatlan, hogy olaszok és franciák, oroszok és németek között az antagonizmusnak és nemzeti féltékenységnek nem közönséges okai vannak e pillanatban is: de azért látunk olasz-francia és orosz-német közeledést. A miniszterek megcsinálják a gombot, a nemzetek talán megvarrják hozzá a kabátot. És amennyire a nemzetek megszokták, hogy érzéseiket az uralkodók és miniszterek tettsége szerint formálják, nincs is kizárva, hogy ez a szuggesztív módszer hovatovább beválk s a nemzetek csakugyan rámennek a miniszterek békességes gondolataira. Tavaly Danzigban Miklós cár ölelte meg Vilmos császárt, az

idén Revalban Vilmos császár végzi ezt a műveletet Miklós cáron: az effajta látványosságok hatással vannak a nemzetekre és elalhatik láttára az orosz-német féltékenykedés. És az olasz-francia ölekezésnek is meglehet a maga szuggesztív hatása. A hivatalos ölekezésből lehet nemzeti megértés. A békének pedig mindegy a forma és mindegy az eszköz. Annak egy kell: hogy a nemzetek akarják egymást megérteni. S azért a béke szempontjából kedvező szimptomának kell venni, hogy mostanság az európai államfők, külügyi asszisztenciával vagy a nélkül, olyan sűrűn látogatják egymást. A királyok született divatcsinálók s ahol a királyok ölekeznek, ott a nemzetek se szoktak hajbakapni.

Nagyon mellékes az, hogy az egymást látogató államfők sajtója politikai fontosságot tulajdonít-e a látogatóknak vagy csak udvariassági akustát lát bennük. A népekre a példát hat s amit a királyok csinálnak, azt a legtrikább esetben dezavualják a tömegek. Az európai uralkodók pedig nagyon egymásba szeretnek mostanság. Látogatják, megölelik, felköszöntik, lebókolják egymást. A nemzetek pedig figyelik a látványosságot s a béke országának határai kitölödnek. Ahol két király egymást megöleli, ott a népek bástyát emelnek a béke oltalmára. A királyok talán csak udvariasak, de a népek engedelmesek. S azért meglehetősen mellékes, hogy milyen okok születték a látogatást: földolag, hogy a látogatás megleljen s a béke gondolata erősödjék. Erre pedig igazán szükség van. Európa nemzetei az általános gazdasági romlás világában meglehetősen megsoványodtak s nincs az a hosszú béke, amelyik elég hosszú volna. Ma két hatalmas szövetség őrzi és elég jól őrzi ezt a békét. De ha egy szövetség lesz a kettőből, ha nem egymást kénytelen vigyázni a kettő, hanem mind a kettő együtt valamennyiünknek nyugodalmit: akkor dolgozhatunk csak igazán békén, hogy fejlődjunk, virágozzunk és előbbre haladjunk. A nemzetekre tehát nem az a fontos, hogy miért ölekeznek mostanság sűrűbben a királyok. Csak ölekezzenek. Királyok ölekezése: népek nyugodalma...

BELFÖLD

A kiegyezési tárgyalások. Bécsből jelentik nekünk a N. W. Tagblatt nyomán, hogy *Szell* Kálmán és *Koerber* miniszterelnökök e hó 17-én Ischbe érkeznek és 19-éig maradnak ott. A két

miniszterelnök jelentést fog tenni a felségének a kiegyezési kérdések állásáról. Előzetesen *Koerber* miniszterelnök Rátótton meg fogja látogatni *Szell* Kálmán miniszterelnököt. Az osztrák kormány augusztus 16-án minisztertanácsot fog tartani, amelyre a kabinet valamennyi tagja Bécsbe fog utazni.

A bécsi lap ez értesülése, amennyiben az a két miniszterelnök ischli útjának idejére vonatkozik, kétségtelenül téves. Tudunkkal *Szell* Kálmán miniszterelnök, mint minden esztendőben, az idén is augusztus 18-ikán Budapesten lesz, hogy résztvegyen a király születésének napján tartandó tünnepi istentiszteleten és aznap este diszebédet ad, amelyre a parlament és a közélet több kitűnő ségei hivatalosak.

A katonai büntetőtörvényről. Az *Information* című bécsi könyv, amely szeret dicsőkedni az előkelő és legelőkelőbb összeköttetésekkel, ma furcsa információt közöl a katonai büntetőtörvény tervezetéről. A közleménynek, amely csak részben információ, nagyobbik felében okoskodás, ez a veleje:

Ez az oly régóta készülő javaslat csak *ál-reformokat* tartalmaz; igaz ugyan, hogy megvan benne a nyilvánosság és szóbeliség elve s a védelmet is megengedi, de annyi korlátozással s oly sokféle föltétellel, hogy a nyilvánosság, szóbeliség és védelmet csak igen jelentéktelen esetekben enged meg. A közös hadügyi kormány nyilván arra számított, hogy javaslatát az érdekelt minisztériumok egyszerűen félre fogják tenni s így még tovább is halaszthatja a reformot. A miniszterek azonban elrontották *Krieghammer* tervét s magukévá tették a *mitsem erő reform-javaslatot*. Már most a parlamenteken a sor: ha ők is elfogadják a javaslatot, úgy, amint van, — nem sok köszönetet lesz a törvényben, de a mai botrányos katonai igazságszolgáltatást mégis javítják vele egy kissé. A parlamenteknek természetesen megvan az a joguk, hogy a javaslatot módosítsák és javítsák; érdekes volna, (ami különben, sajnos, elképzelhetetlen) hogyha a parlamentek gyökeresen átdolgoznák a javaslatot s modern büntetőtörvényt alkotnának. Ebben az esetben előtűnik állna az az érdekes kérdés, hogy a hadügyminiszter meg tudná-e akadályozni az osztrák és a magyar parlamentek által elfogadott javaslat szentesítését? Ez persze csak akadémikus kérdés; a parlamentek elé a kormányok úgy terjesztik majd a katonai javaslatot, mint a közös költségvetést; vitakozni lehet majd róla, de változtatni nem lehet; vagy elfogadják, amint van, vagy elvetik.

Ami ebben információ, azt nincs módunkban teljes pontossággal ellenőrizni, de okunk van föltenni, hogy nem egészen alapos. A mi értesüléseink sokkal több jót mondanak a javaslatról, mint az *Information*. De az okoskodásból elfogadjunk annyit, hogy akármilyen büntetőtörvény, amely a szóbeliségnek, a közvetlenségnek, a nyilvánosságnak és a kontradiktórius eljárásnak bár-

ható illatát sodorta feléje. Azt hitte, álmodik; még mindig egy csodaszép és forró varázslat alatt áll, mely minden dolgot más színben mutat meg előtte. Egyszerre éles madárhang üti meg a fülét. Osszerezzen.

— Teremtő Isten! Csodák ezek! Csodák! Miért hogy ezt teszed velem? Mivel érdemeltem meg? Mért vagy ilyen jó? — Sohasem tudta, hogy madárfészkek vannak a szomszéd kert fáján. A kis énekeseket nem is látta. Most ők közelitettek hozzá, nagy, dalos szóval. Olyan hálás volt érte! A szemébe könnyek lopóztak. Imádkozott. Úgy érezte, soha sem volt még ilyen jó, mint e percben, amikor bágyadt szempillákkal, egy álmatlan éj után megnyitja lelkét egy madárossalád énekére.

Soha még ilyen forró nem volt még, soha hálaladás ilyen bensős, soha áhítat ilyen észinte. Tulajdonképpen nem kért és nem közönyt meg semmit. Sőt lett volna egy kis rejtgetni valója is. De arról megfeledkezett. Csak mikor elfordult az ablaktól és körülnézett a szobában, üttődött meg kissé. Hirtelen eszébe jutott az a különös tárgy, amit az imént a padlón látott. Most kértés és nem találta. Nem volt sehol. Erre még jobban elcsodálkozott.

— Képzeldtem volna? Árnék volt? Valami szeszélyes, különös árnyék? Nekem úgy tetszett, valami virág, aminek szárnyai vannak. Egy szárnyas virág! Olyannak látszott éppen! Piros volt a feje és a szárnyai fehérek. Lehet, hogy az volt csakugyan és kiröpült a nyitott ablakon, a fejem fölött éppen, de oly halkan, hogy észre sem vettem. Beh kár!...

— Késő van az istenért! Tizre jár, kisasszony! Meddig alusznak még?

A kisasszony szóra kicsit elkomolyodott és abbahagyta a nyújtózkodást.

— Ejha! Ez szép edog. Délelőtt tíz óra és a kisasszony még alszik. Ejh Mari, Mari, még mindig alszik.

Mit szólnál hozzá, ha most már örökké aludna? Soha fel sem kelne?

— Isten ments! ijedezett a vén asszony — akkor halott volna! —

— Halott az! Bizony. Te, Mari, tudod mit? Ne hívj engem kisasszonynak eztan. Úgy mond, hogy: asszonyom. Szépen, komolyan. No próbáld! Tudod-e? Halljam csak!

— Ugyan, ugyan! Ez megint micsoda boldogság? Mindig ilyesmin tör a fejét!

— Mindég-e? Igazad van. De most mondd okosat is. Szörnyen éhes vagyok, Mari, szörnyen. Akarsz adni nekem valami ennyivalot? Sűrű tejet a téához, sokat. Tojást, vajot, konyakot is. Tudod még mit? Epret. Haragos-pirosat, naptól agyoncsókolt, remegő, illatos epret! Óh!

— No ez megint mi? Kineset talált álmatlanban, hogy úgy örül?

— Azt, azt! Mari, tudod-e? Utrakelünk. El fogunk innen menni. Nem lehet ekkora boldogsággal egy helyben maradni. Jó lesz keresztül törteni városokon és vizeken! Idegen, soha sem látott emberek szemébe belemosolyogni, apró gyerekek fejét lopva megismogatni. Otthon, elbujva négy fal közé, nagyot örülni, mindennek, ami élet, öröm, gyönyörűség, hangos nevet adni! Azt mondani neki:

Szerelem! Szerelem!

— Megint a felhők közt jár, megint. De lekerül onnan és sirmi fog — megint.

— Lehet. De ne mond ed most nekem. Tagadd el! Úgy som hiszem. Aztán meg — te ezt hogy is értenéd, öregem! Mikor volt az, mikor

te rózsaszínű eget láttál, fehér fellegeket, piroszirmu, szárnyas virágot? Ami most itt van, aztán egyszerre nincs, elreptül.

— Lelkem, virágom, hogy repes, hogy árad ki a szívéből az a sok fényes hazugság! Emlékezzék: estére fázni fog, megkuporog egy sarokban, lehunyja a szemét és azt mondja: „Mari, jó volna, jó volna meghalni!”

— Nohát nem mondom. Ha mondom, ne vess ki. Mit huhogod el előre a sötétséget, mikor még a nap tart? Te boszorkány, eréd!

Hogy kitepgett a szobából, még haragosabb lett rá.

— Ezt a vén asszonyt el fogom küldeni. Igaz, hogy őríz gyerekkoromtól. De szomorít az öregse és az, hogy tisztában van velem.

— No, kelünk-e már végre? Dél is lesz csakhamar! — mondta az asszony a reggeli után.

— Vagy úgy? Hát csak zárd be az ablak-táblákat megint. Mari, ma nem lesz dél, se délután, se alkonyat. Ma egész nap éjszaka lesz! Gyönyörű, meleg alvás és utána hajnal, rózsaszínű és madárdalos ima.

Hogy az öreg asszony szomorúan bámuldozó szemét látta: hevesen rátámadt:

— Micsoda, te nem is tudod? Ideát a szomszédkertben madarak tanyáznak. Az egyik jegegyen, jól elrojtve, ott egy kicsi fészék. Csak úgy lóg. Ez ember azt hinné, minden percben lecsik a földre. És a lakóknak ugyancsak együtt van a kedve! Különösen — hajnal felé, — te persze nem tudod.

Tovább nem bírta. Akarata ellenére ellepte a pirosság az arcát. Reszkette huzta rá kis párnája fodrát és lecsukta a szemét.

milyen szerény teret enged, jobb, hasonlíthatatlanul jobb a mostani szegényletes állapotnál. Egyebekben a bécsi könyomatós újsággal mincsmiért vitatkozunk. Csak azt jegyezzük meg, hogy a közös hadügyminiszterrel sem és semmiféle kormányzati faktorról sem teszünk fel annyi frivoluságot, amennyit az *Information* imputál neki, tehát nem hiszünk abban az alantas taktikában, amelyely szerinte a hadügyi vezetőség a két állam kormányát és törvényhozását le akarja főzni. Ami különösen a magyar kormányt illeti, ott a javaslatot egészen jó kezében tudjuk és teljes bizalommal nézünk a rég vajdó kérdés megoldása elé.

A szabadkai bűnrónka. *Száll* Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter tudvalevőleg ahhoz a nevezettség leírathoz, amelyet Szabadka városához intézett, táblás kimutatást is mellékel arról, miféle hibákat és visszajelzéseket észlelt a kiküldött vizsgálóbiztos. *Mamuzsich* Ágoston ügyvéd és *Ruttikay* Máté lapszerkesztő feljelentései nyomán 158 pontban vannak felsorolva a tapasztalt mulasztások, amelyek között nem egy van olyan, amelyet első hallásra lehetetlennek tartanánk.

Mamuzsich Lázár felfüggesztett szabadkai főgyarmester közzétett nyilatkozatában azt állította *Buth* Károly miniszteri osztálytanácsosról, a vizsgálat foganatosításáról, hogy a vizsgálat legkezdetlegesebb feltevéleivel sem volt tisztában. Ezzel szemben áll az, hogy *Buth* osztálytanácsos a belügyminisztériumban évek óta annak az ügyosztálynak főnöke, amely minden város közigazgatása felett a legfelsőbb felügyeletet gyakorolja.

A szabadkai közigazgatási bizottság *Farkas* Zsigmond és dr. *Kráhl* Lipót szabadkai ügyvédekét bízta meg a tisztviselő ellen elrendelt fegyelmi eljárás foganatosításával. Ez a két fegyelmi biztos állandóan tagja volt annak a fegyelmi választmánynak, amely *Mamuzsichot* az ellene emelt s a miniszteri leiratban is csoportosított vádak alól már többször felmentette.

KÜLFÖLD

Az olasz király berlini útja. *III. Viktor Emánuel* olasz király augusztus 27-én, szerdán érkezik Wild-parkba, a német császári pár látogatására s az új palotában fog lakni. Az olasz király nagyobb kísérettel érkezik Berlinbe. Kiszéretében lesznek: *Prineti* külügyminiszter, *Fonzi-Vaglia*, a király ház minisztere és *Brusatti* főhadsegéd, valamint több szárnyság és titkár. Az olasz királyt ugy pétérvári, mint berlini útjára neje, *Heléna* királyné is el akarta kísérni, de lemondott erről a szándékáról állapota miatt. A királyné ugyanis, aki a múlt év június 1-én adott életet *Jolanda* hercegisasszonynak, ez évi november végén ismét örvendetes családi esemény elé néz.

Rónából távirtozzák, hogy az olasz-német kereskedelmi szerződés 1904-ig való meghosszabbítása befejezett dolog.

Az angol koronáció. Ma érkezett *Edvárd* király a fővárosába, Londonba. Betegen, fáradtan, de mégis azzal az erős elhatározással, hogy koronás királyi legyen. Még mindig hallani ugyan London klubjaiban szkeptikus hangokat, amelyek azt állítják, hogy a koronáció ismét elmarad. Hivatalosan nagyon biznak abban, hogy az ünnepek minden incidens nélkül fog lefolyni.

A koronázó szertartás az eredeti terv szerint fog lefolyni, csak a prédikáció és litánia marad el. Azonkívül az érsek nem négyezer, hanem csak egyszer fogja *Edvárdot* királyának kiáltani. Végül redukálták mindazokat a mozgásokat, amelyek a királyt elfárasztatnák. Lényegében azonban az ünnep programja nem változott.

London, augusztus 6.

A király állapota most már teljesen kielégítő. Mikor *Edvárd* király ma Londonba érkezett, segítség nélkül szállott ki a szalonkocsiból, könnyedén és rugalmas léptekkel járt a perronon és még botjára sem támaszkodott. Jókedvűen beszélgetett a miniszterekkel, akik üdvözlésére megjelentek, azután ismét támogatás nélkül szállott fel a négylovas nyitott landauerre. A király fekete szalonkabátot és cilindert viselt. Arca erősen napbarnított és egy kissé lesoványodott. Felült, hogy sűrű szakállában szaporodtak az ősz szálak.

London, augusztus 6.

A királyi yacht kevéssel két óra után Portsmouthba érkezett. A Spidheadban lévő japán hadihajók és a kikötőben szolgálatban lévő összes hajók üdvözlésekkel üdvözölték. *Edvárd* királyt *Botham* tengernagy, Portsmouth legfőbb parancsnoka és *Baker* Rousselet tábornok fogadták. A kikötőben lévő hajók ünnepi díszet öltöttek.

Kötött merénylet. Párisban híre járt, hogy *Loubet* elnök ellen merényletet követtek el. A hír nem bizonyult valósnak. *Loubet* vadászni ment a rambouilleti erdőbe két tiszttel: *Faure-Biquet* tábornokkal és *Lamy* őrnaggyal. Vadászás közben egy, *Loubet* fejére fölért repülő kaesát lölt *Lamy* őrnagy. Egy paraszt, aki egyedül látta az erdőben *Loubet*-t s hallotta a lövést, a faluba futott s azt a hírt terjesztette, hogy az elnököt megölték. Pár óra múlva már Párisban kiabáltak a rikkanások, hogy: *Merényelt Loubet elen! Az elnököt megölték!* Ebből a tévedésből származott a merénylet híre.

Az angol kormány újjáalakítása. A londoni *Daily Telegraph* jelentése szerint *Balfour* miniszterelnök még a kamara ülészekének bekezdése előtt *rekonstruálja kabinetjét*. *Ritchie* lesz a kincstár kancellárja, *Austen Chamberlain* kereskedelmi miniszter.

Kína nyomora. *Sharrits* tábornok, az amerikai tarifabiztos tegnap Sanghájban egy banketten beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy a kínai népet a megadóztatás által, amelyre a központi kormányzat kötelezettségei teljesítése végett szükség van, a nyomor határáig kimerítik. A biztos azt mondta, hogy ő ezt, mint magánember és nem mint hivatalos közeg mondta és kifejtette, hogy a likinadók megszüntetését és azoknak valamely pótdadó által való pótlását el kell vetni, mert ez adók megszüntetése valamennyi nemzetre, de különösen Amerikára, végzetes lesz.

Sharrits tábornok ezenkívül meglátogatta a nankingi alkirályt és közölte vele, hogy az amerikai kormány nem fog belemenni oly kötelezettségekbe, a melynek az angol-kínai szerződés 8. cikkében a likinadók eltörlésére vonatkozólag foglaltatnak.

A francia konzul közölte a kínai képviselővel, hogy a francia kormány kész csapatát Sanghából visszavonni, mihelyt a többi hatalmak is megteszik ezt.

A német császár Oroszországban.

— A Budapesti Napló táviratai. —

Reval, augusztus 6.

A német császár látogatása alkalmából a város és kikötő, amelyben fogadócsarnokot állítottak fel, ünnepi díszet öltött. Az orosz hajóraj és a kereskedelmi hajók fel vannak lobogozva. *Miklós* cár reggel eléje hajózott a Hohenzollernnek. 10 órakor a hajók láthatókká lettek a kikötőben. Elől a *Standard* orosz yacht ment a két uralkodóval, azután a Hohenzollern, melyet a *Henrik* herceg és *Nymphe* cirkáló követek. Tíz óra tizenöt perckor a hajóraj üdvözlést tett. Ezután a *Standard* elhajózott a hajóraj aréale előtt. Az idő szép.

Reval, augusztus 6.

Kevéssel reggel 1/8 óra után jelezték *Revalban* a Hohenzollern-yachtot. Ezt követte a *Prinz Heinrich* páncéloscirkáló, a *Nymphe* cirkáló és a *Sleipner* torpedóhajó három más torpedóhajóval. A Hohenzollern kützte a császári lobogót. Báró *Simmelmann* fregattkapitány német tengerészeti attasé, *Nargen* sziget előtt jelentkezett *Vilmos* császárnál. Midőn a Hohenzollern meglátta a *Standard* orosz császári yachtot, amely az orosz császári lobogót tűzte ki, a német császár parancsot adott, hogy 31 üdvözlést tegyen. A Hohenzollern és kísérelő hajói a nagy árbócra kitézték az orosz lobogót. Időközben *Miklós* cár arra a jelentésre, hogy a Hohenzollern közeledik, a *Svetlana* és *Polarjona* Svessa yachtok és hat torpedóhajó kíséretében elébe ment a német császárnak. Az orosz hajók kitézték a német lobogót a nagy árbócra. Midőn a Hohenzollern üdvözlései felhangzottak, a *Standard* 31 jövessel válaszolt, mire *Miklós* cár elrendelte, hogy *Vilmos* császárt 33 lövéssel üdvözöljék. Mintán a Hohenzollern 38 lövéssel köszönt, a német császári yachton az orosz, az orosz császári yachton a orosz nemzeti himnuszot játszották. *Miklós* cár időközben a német császár mellé diszszolgálatra kirendelt *Tsagin* fregattkapitányt és a *Frigyess* *Henrik* herceg mellé diszszolgálatra kirendelt *Paulis* fregattkapitányt, eddigi berlini tengerészeti attasét a Hohenzollernre küldte, hogy meghívja a német császárt, hogy őt a *Standardon* meglátogassa.

Vilmos császár erre a két orosz tiszttel a *Standardra* ment át, ahol *Miklós* cár a hajólépcsőnél fogadta. A két uralkodó a legszívesebben üdvözölték és ismételtlen megölelte egymást. A *Standard*, mely mind a két császári lobogót kitézte, erre követte a német császári yachttól, a *Prinz Heinrich* és *Nymphe* cirkálóktól, az orosz torpedóhajóktól és a két orosz yachttól, *Revalnak* vette útját. Midőn a *Standard* a két uralkodóval közeledett a kikötőben lévő orosz flottához, mely 15 hadihajóból és 15 torpedóhajóból állt, ez 31 üdvözlést tett és a legénység

hurrá-kiáltásokba tört ki. *Vilmos* császár minden egyes hajót kiáltással üdvözölt, amelyet a legénységek viszonoztak. A *Standard*- és a Hohenzollern-yachtok és a kísérelő hajók erre az orosz flotta közepette borgonyt vetettek. *Vilmos* császár az orosz tengernagy egyenruhát viselte az *András*-rend szalagjával, *Miklós* cár pedig a német tengernagy egyenruhát a fekete sasrenddel.

Standardon *Miklós* cár bemutatta vendégének az orosz hadihajó parancsnokait. Ezután *Vilmos* császár buszot vett *Miklós* cártól és visszament a Hohenzollernre, ahol kevéssel ezután *Miklós* cár, *Alexis* nagy herceg és kísérelő társaságában látogatást tett. *Vilmos* császár az orosz cárt a hajólépcsőnél fogadta és szívesen üdvözölte. A német hadihajók parancsnokainak és a kísérelő azoknak az uraknak a bemutatása után, akik *Vilmos* császárt nem kísérték el a *Standardra*, az uralkodók elhagyta a Hohenzollern és megzemlélték az orosz tüzérségi iskolahajóraj egyes hajóit. Már korán reggel számos, szépen díszített és a német gyarmat tagjaival és több ezer nézővel eléje hajózott a német császárnak. E hajók zenéket a orosz és orosz nemzeti himnuszt és más dalokat játszottak. A gőzösök utasai viharos hurrákiáltásokba törték ki. A nagy, kissé hullámos tenger sok hadi és magánhajóval, amelyek lobogókat és zöld lombdíszben pompáztak, gyönyörű látványt nyújtottak.

Reval, augusztus 6.

Midőn *Vilmos* császár *Miklós* cár meghívására Hohenzollernről a *Standardra* ment át, kísérelőben volt *Frigyess* *Henrik* herceg, gróf *Bülow* birodalmi kancellár *Plessen* tábornok a főhadiszállás parancsnoka és *Senden-Bibran* altengernagy a tengerészeti kabinet főnöke. A *Standardon* adott reggelinél *Vilmos* császár gróf *Lamsdorff*, *Miklós* cár gróf *Bülow* birodalmi kancellárja s gróf *Eulenburg* udvari és házi főmarsallra köszöntött. Délután mindkét császár a *Minin* zászlós hajón jelen volt a lógyakorlatoknál, amelyeknél torpedóhajók által vont céltáblákra löttek. E gyakorlat után a hajóraj különböző mozdulatokat tett egybe-közte lógyakorlatokkal álló és uszó céltáblákra, valamint torpedóhajókkal vontatott céltáblákra. Ekközben *Vilmos* császárt *Plessen* tábornok és *Usedom* és *Grumme* kapitányok kísérték. *Miklós* cárt a Hohenzollernre tett látogatása alkalmával *Alexis* nagyherceg, *Tyrtov* altengernagy tengerészeti miniszter *Ávelan* tengernagy és mások kísérték.

Pétérvár, augusztus 6.

A *Journal de St. Petersburg* jelenti, hogy a német császár holnap, szerdán érkezik *Revalba*, ahol jelen lesz az orosz flottagyakorlatoknál. De ez a látogatás újabb lele a fennálló barátságos viszonynak, amely a két uralkodóházat népeik javára hagyományosan összeköti. Ebből a szempontból az orosz nép csak a legelőkelőbb megalégedéssel fogadhatja a látogatást, annál is inkább, mert a német uralkodó kiváló tulajdonságait nagyrabecsüli és a két szomszédos birodalom barátságos viszonyának megszilárdulásában a világbéke hatalmas zálogát látja.

HIREK

Balek.

Oly sok érdemlent sirtnak el hangzatos, hosszú cikkekből, miért ne emlékezzek meg hát rólad, régi, jó barátom, érdemekben megaggult *Balek*. A legkevesebb, amit megérdemelsz, egy újságciik lehet. Te, kinek élete csupa küzdelem, fáradság volt, ki vékonyában folytonosan érezted az időnek, ez örök lovasnak sarkantyuját, idős pejmén, *Balek!* te mulatsz ki ebből a világból, hogy a lóversenyter régi kronikása meg ne emlékezzék rólad.

A nagyközönség talán nem ismer. Annak emléket egy *Kincsem*, *Fenek*, *Tokio*, vagy *Primás II.* foglalja le, csupa nagy verseny halhatatlan győztese, de ugyan ki törődne véled, az egyszerű handicap lóval. Olyan voltál, mint valami miniszteri hivatalnok, robotoltál, folyton csak robotoltál, a dícsőség, a hír, a munkátlanlás az államtitkárok és minisztereké, de mig azokat egy ország ünnepli, a te sorsod az elfeledtetés.

Bánatos szívvel olvastam, hogy a minapi tüzvész alkalmával bennégtél *Zangen* ur istállójában. A jámbor filiszter, ki reggelije mellett forgatja az újságpapírját, nyugodtan tért a másik oldalra, de én letettem a lapot s elméláztam szomorú sorsodon.

Eppen most forgattam Cicero könyvét az öregségről. Valami tulvilági, égi derűvel magasztalja benne Cato Maior a munkás érdemekben eltöltött ifjuság után bekövetkezett aggkort. Mikor már földi szenvedélyek nem izgatnak, az életből csak a tapasztalás és tekintély marad meg s az a boldogságos nagy nyugalom, melylyel minden bölcs a halált várja.

Mekkora tévedés, oh Balek! A fehér korlát birodalmának történetében memóriám hosszú időkre nyulik vissza, de arra én sem emlékszem, mikor futottál először.

Alagon hallottam egyszer:

— Nini! Baleköt kivették a ménésből s újra fut.

S meglátalak. Már vagy öt éves lehetél. Futottál sikon, gáton, rövid távolságon, hosszú távolságon, voltál favorit, voltál outsider, voltál istállójáró és vezető-ló, győztél, elbukált, de ki tagadhatja, hogy nehéz, keserves és szomorú munkában telt el az életed.

Más lovak a te korodban már a kisbéri és bábolnai penziókban élvezik a korukkal járó tisztségeket, boldog családi élet hintirájuk sugarait, apák és nagyapák, fiaik és unokáik diádala remegtetni meg szívüket, míg te életed utolsó pillanatig trainingben voltál, s ki tudja, ambíciódat is már csak ostor és sarkantyú serkentette.

A változó évekkel változtak gazdáid is, olyan voltál, mint a ceseléd, ki kis könyvével végigszolgálja a házakat s mindenütt beírják neki: — Jó volt, hü volt, egészségesen elbocsáttattott.

S rád a késői kor örömei helyett rettenetes tűzhálát várt. Egy ily nyomorult, munkában és örökös ostorozásban eltelt élet után nyomorult volt a halálod is.

Feledjen el, aki akar, de úgy érezem, hogy a te bus történetedben a mi számunkra, a kétlábu versenylovak számára is van némi morál. Ostorosapás és sarkantyú hajszol bennünket is a vég felé s ezért kell, hogy ne haladjunk el egyetlen sóhajts nélkül a te bus történeted mellett.

Balek, — nomen est omen! — ég veled...

P.

Budapest, augusztus 6.

— BUDAPESTI NAPLO. Julius 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán lemondani, hogy a lapot akadálytalanul küldhesük tovább.

— Személyi hírek. Darányi földmívelési miniszter Rátótra utazott. — Csávossy Béla udvari tanácsos, a képviselőház háznyaga holnap Gasteinba utazik. A háznyag onnan Olaszországba Riminibe megy, ahol három hétig marad.

— Mária Annunziata főhercegnő eljegyzése. Münchenből jelentik: Szegfried bajor herceg eljegyzését Mária Annunziata főhercegnővel, mind a két fél beleegyezésével felbontották. A herceg hétéven Bécében tartózkodott s tegnap ismét visszatért Münchenbe. Tegnap délután Gerashausenban időzőtt Taxis herceggel s Kastelhofenban a herceg családjánál, ahol az elmúlt vasárnapon az eljegyzés felbontását is megbeszéltek volt. Szegfried herceg ma délelőtt a keleti expressvonattal újra Bécsbe utazott.

— A román király ischli látogatása. Ischlből táviratozzák, hogy Károly román király ma reggel elutazott Ischlből Gasteinba. Királyunk leányával, Gisella és Mária Valéria főhercegnővel meglátogatta a román királyt s a két uralkodó egy kocsin hajtattatott a vasuti állomásra. Az állomáson a két uralkodó kétszer megölelte és megcsókolta egymást s 6 felsége a perlonon állott tisztelegve, mikor az udvari vonat tíz órakor elindult a román királylyal. A román király 4 órakor érkezett Gasteinba. Fogadás nem volt, mert annak mellőzését kérték.

— Vilmos császár tilalma. Ostendéből táviratozza tudósítónk, hogy Vilmos császár megtiltotta a német tisztikarnak a részvételt a brüsszel-ostendei nemzetközi távlovaglásban, amelynek Lipót belga király a védnöke. A tilalom kinos feltűnést kellett. Mióta Vilmos császárnak ez a parancsa köztudomásra jutott, 260 francia és angol tiszt jelentkezett a távlovaglásra.

— A volt spanyol királyné Bädenben. Bädenből táviratozzák: Ideérkezett jelentések szerint Mária Krisztina volt spanyol régenskirályné leányával, Mária Terézia infánsnővel a legszínesebb inkognitóban tegnap reggel érkezett Bädenbe. A királyné Frigyes főherceg kastélyában lakik, ugyanazokban a szobákban, ahol Erzsébet főhercegnő lakott. A nap folyamán a királyné Bécsbe megy, ahonnan este visszatér Bädenbe.

— Jóka! Mór cáfolata. Jóka! Móról azt írta egy-két lap, hogy a kormány kinevezte a hivatalos lap szerkesztőjévé. Ez elhamarkodott híreszteléssel szemben a koszorus író a következő cáfolatot teszi közzé:

Ami hírlapi közleményt, mely szerint Széll Kálmán miniszterelnök ur a Vadnay Károly után üresen maradt szerkesztői állásba engem szándékoznak behelyezni s eziránt velem tárgyalat és megállapodásra jutott volna: sietek megcáfolni. A miniszterelnök ur velem e tárgyról soha sem beszélt, se velem megállapodásra nem jött, amint hogy az említett hivatalos állást nem is tartanám általam elfogadhatónak.

Dr. Jóka! Mór.

— Kossuth és az emigránsok utódal. A Kossuth-ünnep rendező-bizottságához a külföldről is nap-nap mellett érkezik bejelentés, melyekben a külföldön élő magyarság szíve szólal meg. Érdekesek a bejelentések, mert tanúságot tesznek arról, hogy a külföldre szakadt magyarság nagy része részt kér Kossuth ünnepléséből. A levelek között úgy eredetűre, mint tartalmára nézve különös értékkel bír Busky József a párisi akadémia tanárának a bizottság elnöke, Lakatos Miklóshoz intézett levele mely így hangzik:

Tisztelt polgártárs! Tudomásunkra jutott, hogy Kossuth Lajos 100-ik születésnapját a magyar nemzet méltóan akarja megünnepelni a fővárosban. Én és velem azon többen, mint 600 tagot számláló egyesület, melynek élén állok, s melynek tagjai egytől-egyig született magyarok, de kik külföldön élünk s bír tagjaink egy része Angliába, Olaszországba, Svábjába, Amerikába költözött, kik tehát már a külföld polgárai vagyunk. testületileg akarunk e magasztos napra Budapestre jönni, hogy a nagy Kossuth nyugvóhelyére, továbbá Klapka sírjára. Petőfi szobrára s az aradi hős vértanúk sírjára kegyeletünk jeléül koszort helyezünk s hazánk iránti hűségünknek ezzel is jelét adjuk. Előzetünk-e mindnyájan? Mi mind elhált 1848-49-iki honvédek gyermekei s unokái vagyunk, kik nagyobb részt már külföldön születünk, egyesek idegen nőt vettek feleségül, keveset, sőt sokan semmitsem beszélünk magyarul, édes anyanyelvünkön s mégis gyermekeinkkel együtt megmaradtunk jó magyaroknak, s ami jó, életrehalálra Kossuthistának! Azon reményben, hogy megérjük a boldog napot, hogy mielőtt örökre lehunynék szemünket, leborulhassunk egyszer az édes anyaföldre s ott néhány boldog órát tölthetünk, kérem önt s a bizottságot polgártársaim nevében is, hogy a budapesti szállodai viszonyok felől ementájékoztatói sziveskedjék.

Páris, 1902 július 25.

Hazafias üdvözléssel

Busky József,
a páris-szajnai kat. akadémia tanára.

A hazafias levél visszhangjaként a rendező-bizottság a következő felhívást bocsátotta ki:

Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóját az 1848-49-ben külföldre szakadt magyarok utódal azzal akarták megünnepelni, hogy e nagy napon az édes haza földjén boruljon le Kossuth s az ő felisteni nagysága előtt. Ne engedjük t. polgárok, hogy testvéreitek idegenek legyenek köztetek e szent ünnepnapon s fogadjátok őket szeretettel e néhány napra hajlékba! Ne engedjétek, hogy azok fiait s unokáit, kik ti érteket vesztették el hazájukat, szállodába szálljanak az ország szívében. Hisszük, hogy nem leend úgy s Budapest polgársága ez alkalommal is jelét adja magyaros vendégszeretetének s hazafias áldozatkészségének. Felkérjük Budapest polgárait, hogy iródnakban (IV., Irányi-utca 17., Saskör) akár személyesen minden hétköznap este 8-9 óra között, akár levélben bejelenteni sziveskedjenek, hány külföldi polgártársukat hajlandó szeptember 18-22 közötti időközben hajlékba fogadni.

— Magyar tudós felfedezése külföldön. Pólaból írják, hogy dr. Recsey Viktor régiségbúvár őt a Hotel Central épületében a keresztényiség első századából való bazilika maradványait találta. Földszint most is látható az egyik dongaboltozatú kápolna, az emeleti kamarákban több kupola nyomát lehet látni, az istállóknak és az udvar padlózatán öskeresztény vonatkozású mozaik-képek vannak kirakva. A bécsi emlékek bizottsága (Central-Commission für Erforschung der historischen Denkmäler) dr. Recsey jelentésére Gnis Antal tanárt küldötte ki a mozaik-padló kiemelésére és az öskeresztény bazilika többi részének megmentésére.

— A bárókisasszony regénye. A főkapitányságot a szerajevói rendőrség ma táviratilag értesítette, hogy báró Nehem Adél, aki Berlinből eltűnt s Budapestén üngylikossága híret költötték, két nap óta Szerajevóban tartózkodik. A berlini lapok ma közlik, hogy a bárókisasszony édesapja és testvérbátyja szintén eltűnt Berlinből.

— 1902. A budai vár főkapuja fölötti márványtáblára az van bevésve, hogy az újjáépítés munkája 1902-re készült el. Ez bizony voltaképpen nem igaz, mert a munka még talán másfél évig is eltart s gondoltak arra is, hogy a táblát a nagyobb hitelesség kedvéért mással cserélik ki. Olyannal, amelynél 1903 vagy 1904 a munka bevégszének dátuma. De lemondottak a tervről és pedig azért, mert a tervbe vett munka csakugyan elkészül ebből az évből. Amin még jövőben is dolgozni fognak, az a Duna feléli rész. Ennek a kiépítését azonban később határozták el s hogy ilyen soká tart a munka, annak az oka, hogy nagy területet foglal el a márványozás. A Krisztinaváros feléli rész már nemokára készen lesz. Most azoknak a földszinti helyiségeknek a diszítésén dolgoznak, amelyekben József Ágost főherceg lakik majd. Sürgősen dolgoznak a régi Stöckel-féle ház helyén épült új egyemeletes palotán is, amelybe az őrséget és a testőrszakaszt szállásolják be.

— Garnault doktor kísérlete. A közvélemény hőssé avatta, de az orvosok nem tartják mártírnak azt a párisi orvost, Garnault doktort, aki tuberkulózissal beoltotta magát, hogy bebizonyítsa azt az állítást, hogy a tuberkulózist oltás útján is lehet terjeszteni, a beoltás óta már sok idő elmúlt, s Garnaultnak még mindig semmi baja. Eddig tehát személyes bátorságán kívül még mit sem igazolt be. Párisból táviratozzák, hogy Garnault doktor korántsem akar meghalni. A Figaro egy munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogyha mutatkoznak majd karján a tuberkulózis jelei, a fertőzött részt sebészszel kivágatja.

— A címzett nem fogadja el. Az újabb idők krónikájában olvasható az, hogy egyszer megessett, hogy a magyar király és a külügy-minisztere, gróf Andrassy Gyula egy- és ugyanazon egy rendjelet kapta meg valami másik hatalomtól. Hogy mi volt a rendjel és micsoda hatalom adta, az igazán nem tulságosan fontos. Fontosabb volt azonban Andrassyra nézve az, hogy míg a király tisztán csak tiszteletből jutott hozzá a kitüntetéshez, neki nyolcezer forintot kellett volna fizetni érte. Kifizetett ugyan a kis labjiba zsebéből is sok nyolcezer forintot, de mégis elgondolkozott azon, hogy vajjon megéri-e neki az új ordó ezt a summát. Aggodalmát közölte a királylyal is, aki aztán elintézte, hogy ő is ingyen részesüljön a tisztességben. — A hivatalos lapot olvasva, a magunkforma tájékoztatlan embernek feltűnik az, hogy a polgári orényeket díjmentesen jutalmazták meg ordóval. Ugy kell tehát lenni a dolognak, hogy a kitüntetés, rendjel, szalag és efféle voltaképpen olyan pénz ér, amit be is szokás szedni azon, aki kapja. Vagy nem szokás, de szokás volt, amiről valószínűleg azért mondtak le, mert szörnyen problematikus értékű az olyan elismerés, amit meg kell fizetni s mert akadáhat olyan, aki ilyenformán nem kér a szives elismerésből, akinek nem kell a mellet disztó monéta, ha az árszabás szerint — pénzt kell adni érte. Pénzért lehet venni házat, szállót, földet, lovat, de hogy miért nézzék naivnak az embert a pénze fejében, azt sok keménykoponyájú ember nem tudná megérteni. Az ordók dívatjának és értékének alkonyán tehát jó gondolni arra, hogy az átvétel körül semmi kelemetlenség ne támadjon annak, akinek szánták, mert még vissza találja dobni. S ehhez még a díjmentes adományozás se elég. Ki kell fizetni a portót, a vámost, s a.k.d., amint hogy akadt is olyan puritán gondolkodású ember, akit szépen meg kell kérni arra, hogy alkalomadtán tűzze fel a frakkjára a monétát. Sőt olyan is akadt, akit hiába kértek meg erre a kis szivességre. Ilyenformán tehát eljutottunk oda, hogy amiért valaha szép pénzt fizettek, azt ma csak immel-ámmal fogadja el az emberek egy része. Például azokat a rendjeleket, amelyeket a németek Amerikába küldenek a nagy barátság jegyében. Hát még ha fizetni kellene érte. Siettek tehát kimondani, hogy a német ordók vámmentesek — s ezt Németországban úgy magyarázzák, hogy: előzenyesség Amerika részéről. Dehogy. Ovatosság. Ha fizetni kellene érte, a rendjelek fele visszakerülne Berlinbe azzal a megjegyzéssel, hogy: a címzett nem fogadja el.

— A régi halpiao vége. Az eskü-téri új hidpesti főbejárójának kiépítésével a Belvárosnak egyik nevezetessége, a régi halpiao tűnik el a föld színéről. Szent Terézia emléksobrát, mely az egykori Hal-tér közepén levő kut fölött emelkedett, nemrég állították az új Népligetbe. A régi halpiao egész területét pedig több méternyi mélységben most ássák föl. Az ásatási munkálatok közben felszínre kerültek a Hal-tér régi házainak a fundamentumai. Ezenkívül sok régiséget találtak, amelyek a főváros múzeumába kerülnek. Az új főjáró már ez év őszén készen lesz.

— Két millió hagyomány. Majna-Frankfurtból táviratozzák, hogy három magánember több mint két millió frankot hagyott egy praktikus orvosi akadémia céljára.

— **Ráth Zoltán — Öngyilkos.** A csanaki kastélyban ma délután egy revolverlövés dördült el és a másik pillanatban *holtan rogyott össze Ráth Zoltán*, a kassai jogakadémia országos híri tanára. A kiváló tudós *önkezével vett véget életének*, mint győri levelezőnk táviratozza azért, mert neurastheniában szenvedett. *Ráth Zoltán* édesanyjánál volt látogatásban s annak villájában követte el végzetes tettet. Halála nagy veszteséget jelent tudományos életünkre; a szerencsétlen tudós a nemzetgazdaságtan terén nagy tekintély volt és fényes tehetségei már fiatal korában egyetemi tanári rangot szereztek számára. Győrött 1863-ban született és szülővárosában befejezve a középiskolai tanulmányokat, a bécsi egyetemre iratkozott be bölcsészethallgatónak, majd hazament Győrre és az ottani jogakadémián megkezdte jogi tanulmányait és a budapesti egyetemen fejezte be. A doktori cím és az ügyvédi oklevél megszerzése után az alig huszonötéves fiatal ember a közgazdaságtan, három évvel később a statisztika magántanárává képesített és 1894-ben, huszonkilenc éves korában a címzetes egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet kapta. Szép karrierjén elismerést juttatott neki az Akadémia is, mely megválasztotta a II. osztály levelező-tagjává. 1888-ban a statisztikai hivatalban kapott alkalmazást és nyolc évi hivataloskodás után 1896-ban a kassai jogakadémián rendes tanárrá neveztetett ki a nemzetgazdaságtan, a pénzügytan és a pénzügyi jog tanszékére. A közgazdasági irodalomban értékes munkásságot fejtett ki és számos önálló munkája közt a legnagyobb: Magyarország statisztikája a statisztika elméletével és nemzetközi összehasonlításokkal. Az utóbbi időben ugye emlegettek, mint Láng Lajos utódját a budapesti egyetem statisztikai tanszékén, maga *Ráth Zoltán* is komolyan bízott fényes karrierjének emelkedésében, de a kedélyen erőt vett buskomorságot ez a reménye sem tudta enyhíteni. Nagyon betegnek hitte magát és sötét gondolatok kínozták lelkét. Edesanyja csendes falusi fészkébe menekült tépő gondolatai elől, de ott sem találta meg a nyugodalmat. Ily borzasztó pillanatban ragadta meg a revolvert, amely fényesen indult pályáját derékon szakította ketté.

— **A beteg boer elnök.** *Steyn*, Oranje boer közfarsaságnak volt elnöke tegnap Scheveningenbe érkezett, tördődten beteg. A vasuti állomásról a temetésnél használatos Szent Mihály lován vitték be a fűrdőhelyre. Megrendítő látvány volt mikor a hat ur, köztük *Wolmarans* és *Wessels*, a rombadótt köztársaság megtört vezéréit aki közönséges matracon fektült, új lakásába vitte. *Steyn*, aki egyszerű barna ruhát viselt és fekete szemüvege volt rendkívül szimpatikus, jóslás arcu ember. Hogy szenved, azt az arca nem árulja el. A kedve eleven, de környezete a politikáról való beszélgetéstől óvja. A tengeri utavára vált, mert most már tudja kissé mozgani a kezét, lábát. *Winkler* professzor vizsgálata fogja eldönteni, hogy nagymértékű neurastheniája vagy valami súlyosabb baja van-e. Az orvos ítéletétől függ hogy Scheveningenben marad-e *Steyn* feleségével és öt gyermekével.

Héja, augusztus 6.

Krüger elnök Utrechttől ideérkezett és *Wolmarans* fogadta. Nagy néptömeg, mely a pályaudvartól addig a kocsig, amelyben *Krüger* Scheveningenbe ment, sorlatot állott, élénken üdvözölte az elnököt. A rendőrség biztonsági szolgálatot szervezett. *Steyn* állapota kielégítő. *Krüger* rövid látogatást tett Steynnél.

— **Verekedés egy fűrdőn.** *Hallban* a mai parkünnepen kinos botrányt rögtönzött *Popovics* Konstantin román képviselő, bukaresti nagybirtokos. Szóváltásba elegedett *Smilovic* jászvásári fűrdővendéggel és botlával fejn súlyosan megbesbesítette. A csendőrség letartóztatta a verekedő képviselőt.

— **Rendjelek a vámtarifában.** Kedélyes ötletük támadt a szociáldemokratáknak. A német vámtarifa-bizottság mai ülésén, a mikor a 946-ik tételre, a gyermekjátékok megvárolására került a sor, a bizottság szocialista tagjai egy nyomtatott indítványt nyújtottak be, amely a gyermekjátékok tételéhez a következő megjegyzés hozzáfűzését célozta:

Rendjelek akkor is, ha uralkodók adományozták, az anyag minősége szerint, sulyra való tekintet nélkül, de semmiesetre darabonként 1000 márkán alól, elvámolandók.

— **Az elnök az indítványt** mint meg nem engedhető visszautasítási és kijelentette, hogy azt tudta nélkül nyomatták ki. Hosszabb vita után a bizottság elhatározta, hogy az indítvány egyáltalában figyelembe sem veszik. A szocialista Stadthagen erre kijelentette, hogy a rendjel-indítványt a 946. tételnél (gyermekjátékok) visszavonják, ellenben mint külön 947. tételt újból indítványozni fogják. A vita folyamán gróf *Posadowski* államtitkár kijelentette, hogy a kormány-képviselők ez indítvány tárgyalásában, amely sérti a monarchikus érzelmeket, nem fognak részt venni.

— **A st.-louis-i világiállítás elhalasztása.** Talán még nagyobb is lesz a csikágoi s a legutóbbi párisi kiállításnál a st.-louis-i kiállítás azért nem készülhetnek el az előre jelzett időre, miért is Roosevelt elnök most proklamációt bocsátott ki, amelyben 1904-re halasztja a kiállítás megnyitását s erről a halasztásról értesítette az összes külföldi kormányokat is. A kiállítás sorában a legérdekesebb alakok egyike kétségkívül Korea királya lesz, aki legutóbb magánkihallgatáson ígérte meg John Barrett kiállítási biztosnak, hogy országát hivatalosan képviselteti majd a kiállításon. Nagy mértékben vesz részt a kiállításon Illinois állama, amely a régebben megszavazott egy millió koronányi részvételi összeget njabban 300.000 koronával növelte meg; ezen a pénzen külön pavillont épül. A kiállítás tervben levő üzenőt óriási szabású palotája közül eddig ötbet kezdtek bele. Ennek az öt palotának a költsége 12 millió korona. Kettejükkel már annyira haladtak, hogy nemcsakára tető alá is kerülnek. A többi kiállítási épületbe is belefognak nemcsakára. A saint-louis-i kiállítás területe 14 árnyi területet foglal el. Az épületben felhasználják hét millió négyzetláb építőanyagot, 445 tonna acélt, 95.000 négyzetláb üveget az ötszáz ablak beüvegzésére, harminckétezer négyzetláb fémmunkát felülvilágító ablakot, négyezer tonna gipszet a mennyezetre és kétszázötven ezer font szöveget. A kiállításon résztvevők kiállított tárgyaikat semmiféle illetéket sem tartoznak fizetni. Japán a st.-louis-i kiállítás céljaira kétmillióöttszáz ezer jénut, azaz mintegy öt millió koronát szavazott meg. Meglehetősen bizonyossággal állítható, hogy az összes állami és külföldi hozzájárulások betudásával a st.-louis-i világiállítás épületei negyvenmillió dollárt, azaz kétszáz millió koronát fognak elnyelni. Ennek az összegnek fele együtt is van már. Oroszország az ő szibériai kiállítását a kelet-keleti vonalon szállítja St.-Louis felé.

— **Öngyilkosság a vonaton.** Megrendítő öngyilkosság hírért jelent győri levelezőnk: A budapesti számélyvonaton, mely tegnapra virradóra hajnali 2 óra 44 perckor érkezett Győrre, Szent-Iván és Győr között egy elsőosztályú utas agyonlőtte magát. A lövés zaját nem hallotta senki, elnyelte a vonat zakatolása. A halott a halántékán vezetett s mellette fektült revolvere, meg egy névjegy ezzel a névvel: dr. Zoltán Oszkár törvényszéki aljegyző. A névjegyre ez volt írva: „Ertésíték Zoltán Aladárt, Budapest, Nagymező-utca 14.” A győri rendőrség az öngyilkosságról azonnal értesítette Zoltán Aladárt, aki bátyja volt az öngyilkosnak s bankhivatalnok Budapesten. Tegnap délután már Győrbe érkezett. Az öngyilkosság lelki okairól azt mondta a rendőrségnek, hogy őcsese buskomor volt öt hónap óta, mióta édesanyja meghalt. Meg is írta neki utolsó levelében, hogy az anyja után meg, öngyilkossá lesz. A bánat s a mindinkább fokozódó idegesség tette tühethetlenné az életét a boldogtalannak, kit a budapesti törvényszéktől, hol gyakornok volt, most neveztek ki aljegyzővé Szekesfehérvárra.

— **Megtámadott őrmester.** Az 1. honvédszázadhoz fűlő-uti laktanyában letartóztatták *Dobos* huszártizedest, mivel rájámadt *Kiss József* őrmesterre. A tizedes a népliget sűrűjéből éjszaka rálőtt az őrmesterre, aki a délelőtti gyakorlaton leszidta. A támadó revolveréből három éles tölény hiányzott s így a tagadása mit sem használt. Kiderült közben, hogy katonáskodása e őt már két évig el volt zárva.

— **A roskadozó Velence.** A Campanile bedőlte szomorú kezdet volt csak: Velence büszke műemlékei egymásután roskadoznak, mint-ha ezek a százasok kövek, annyi fény tanui, megunták volna tovább szolgálni az embereket s pihenni vágyának a lagunák homokos ágyában. Ma óriási rémületet okozott, hogy a San Stefanó-templom tornyáról *kövek estek le*. Szinte kétségtelenné látszik, hogy a *tornyó össze fog omlani*. A templom körül levő házakból a lakosságot elköltöztették. A tornyot úgy akarják megmenteni, hogy a *felső részét lehordják*. A San Stefanó templom a legrégebbiek egyike Velencében, tornya pedig a legmagasabb tornyok egyike.

Szomorú sors vár a prokurátorokra és a gyönyörű San Giovanni e Paolo — vagy mint a velenceiek röviden mondják: Zanipolo-templomra, amely a nagy velenceiek panteonja. Előtte magaslik a Colleoni-szobor, íve alatt huszonegy doge aluszta örök álmát. Legutóbb, éppen az istentszelet idején szakadt ott le az omlófejű jó darabja s majd hogy tönkre nem tette Moretto és Vivarini gyönyörű festményeit.

— **A Dunába fult.** *Bajáról* táviratozzák: *Tauber* Ödön egyetemi hallgató ma a Dunában fűrdőt és fűrdés közben örvénybe került. Mire kifogták meghalt. *Tauber* már második áldozata az idén a bajai Dunának.

— **Házasság.** *Engel* Benő eljegyezte *Pressburger* Mariska kisasszonyt Bács-Topoljáról.

— **Betörés.** *Fleischl* Károly Étvös-utca 26-ik számú házában levő lakásába betörték s mintegy négyezer korona értékű ékszert és ruhaneműt vittek el. A betörőket nyomozza a rendőrség.

— **Humoros tolvajok.** Már csakugyan úgy látszik, hogy Budapesten semmi pénz nincs. A bankokban világalásal a sok Wertheimsekreány és a kirakatok mögé szórt arany és bankó játék-pérez és színes papiros. S becstületes, könnyen megközelíthető érték nincs ebben a városban. A tolvaj rá kell hogy fanyalodjék a szécsesszóra, hogy egy kis kenyérhez jusson. Főszedek az utcaburkolatot, vagy ami még ennél is modernbb és végeredményben szegényes sikerű tolvajság, lebontanak és lehorodanak a Gellérthegyéről egy házat, kocsi rakják s átcsémpészik a vámon a svábhgyi Széchenyi-szobor bronzanyagát. Bronzot lopnak, a miből pedig még az állam is csak filléres pénzdarabot veret. A szegény tolvajoknak se igen lehet valami jó dolguk Budapesten. A vállalkozások egyszerűen mesébe való találmány-ságot igényelnek s az eredmények silányak. Szegény a város s ami csak abba a gyanuba került, hogy kapós portéka, arra szörnyű mód vigyáz a tehetősné bognis. Bolt, lakás, rak-tár három lakattal lezárva s a sok rendőr, detektív, bakter mind arra való, hogy ne-hézze tegye a keresetet olyan polgártársainknak, akik a tulajdon csebereléséből élnek. Szerencsére van azonban még olyan ellopni való is, amire nem vigyáznak, mint ahogy eszébe se jutott senkinek például az, hogy az utca falkockáit is el lehet lopni. Ki gondolna például arra, hogy külön őrséget állítson a villámhárítója védelmére. Csak nem akad olyan szegény bolond, aki megtegye a nyaktörő utat a magasba azért, hogy ellopjon egy csomó drótot és egy nagyon is kis csomó, két-három forint értékű aranyat, ami a villám csalogatására a ház tetejébe bökött felkiáltójel végére van forrasztva. S ime, ez is megeseett. A szécsesszós tolvajságok során ezeidig utolsó fejezet az, hogy valamelyik éjjel lelopták a bombatéri vásárcsarnok tetejéről a villámhárítót. Ennek a tolvajságnak egy kic-sítit olyan színezete van már, mintha a vice kedvéért cselekedtek volna meg. Egymásra licitálnak a tolvajok, mint ahogy Tóth Bélának egy keleti tárgyú meséjében olvassuk azokat a hitetlen tolvaj-stíliket, amelyeket az egymás lefőzésére elkövetnek a mohamedánus zsványok. Az egyik kilopja a madár alól a tojásait, a másik pedig azalatt leloptja amannak a lábáról a harisnyát. Valami ilyes nemes versenyen mulathatnak ez idő szerint a budapesti tolvajtyákon. Az ellopott ház, szobor, utcaburkolat után következik a ház süvegről leloptott villámhárító. Erre a zsványra pedig majd még ötletesebben licitál rá egy másik. — Budapest a szájtát távna bámul azon, hogy milyen fényes humoru gazemberei vannak — ebben a rossz világban.

— **A tanár ur ágya.** Párisban a Chatière-utca lakóit a péntekről szombatra virradó éjszakán rettenetes zaj ébresztette föl. A 7. számú házban, amelyben butorozott szobákat adnak ki, va-aki kinyitott egy második emeleti ablakot, s nagy káromkodással dobálta ki az utcára a vánkost, lepedőt, paplant, matracot és ágydeszkákat. A nagy zajra két rendőr is a Chatière-utca ment: a nyitott ablakban egy öreg urat láttak hálóingben. Megkérdezték tőle, hogy mi baja? Az öreg ur igen választékos szavakkal magyarázta meg a botrány okát! már ismételtlen megmondta a házigazdájának, hogy az ágyat kidobja az utcára, ha a bolhák továbbra is szörnyű módon garázdálkodnak benne. A házigazda nem látott hozzá a kellemetlen állaták kiirtásához, s így kénytelen volt a szavát megtartani: kidobálta az ágyat az utcára. A rendőrök fölmentek az öreg urhoz, aki igazolta magát: a strassburgi egyetem egyik tudós tanára volt. A rendőrök nem tudták, mitévők legyenek, s azt ajánlották a házigazdának, hogy egyezkedjék ki a lakójával. Létre is jött a béke oly föltétellel, hogy a házigazda nem követel kártérítést, s a professzor ur elmehegett másik fogadóba.

— **Gallifet és Dreyfus.** A vén *Gallifet*, mint Párisból táviratozzák, a *Journal des Débats* mai számában válaszol Dreyfus nyilatkozatára. A válasz nagyon óvatos és kitérő s azzal végződik, hogy nem akar csóvát hajítani arra a gyülekező ügyre, amelyet ő annak idején minden erejével igyekezett csillapítani.

— **Elfogott szélhámos.** *Szabadkáról* táviratozzák: *Tomics* Miklós városi nyomdász, aki itt két év előtt szeldegésekkel több mint 10.000 koronát csal össze és akkoriban Szerbiába szökött, tegnap a hatóságok közörszésére mint katonaszökevény elfogták. Tomicsnak azonnal be kellett vonulnia hadgyakorlatra a honvédekhez, azután pedig átadják a hatóságoknak.

— **Országos tüszelő szövetség.** Az országos tüszelő szövetség elnökségéről dr. *Kék* Lajos lemondott. A központi választmány tegnap ülésében elhatározta, hogy a megválasztott elnökü székre gróf *Széchenyi* Viktort fogja megválasztás végéig az országos tüszelőgyűlésnek ajánlani.

— **Leógett gyapotpongyár.** *Feldkirehől* táviratozzák, hogy a *Getzner* és társa óég gyapotpongyára tegnap este leógett. A kár igen jelentékeny.

— **A ferenc-utcai közápor.** A ferencvárosi szellemek még egyre működnek. Ma délelőtt szünetelt tartottak, de pontban tizenkét óra körül beröpült az első kő a Ferenc-utca 19-ik számú ház udvarára. A földszintes házikó előtt óriási tömeg tolong, a rendőrség kutat nagy buzgalommal, de a titkos esinytevők még nem tudtak ráakadni. Közbe-közbe koppan a kő az udvaron és a rendőrök szemmel tartják a szomszéd házak kéményeit. Segít a kutatásban mindenki és szerzte is ágaznak a titok szála, egyik erre mutat, a másik amarra, mindhiába. Egy kis fiú estefelől lelkendezve hozta hírl, hogy a Bokréta-utca 22-ik számú házából röpült a kő, ő jól látta. Nosza odamentek a rendőrök s találtak is a tűzfal mellett egy létrát, az eresz bádogcsatornájában meg sok követ.

— **Megvan az első nyom!** — hangzik az örömteljes felkiáltás.

— **Kipp... Kopp...** — erre a válasz... Két hatalmas kődarab esik épp a fölfedezés pillanatában az udvarra. A kudarc után egy hipnotizőr jelentkezett, aki a kődarabokból akarja ördögös szisztemájával megállapítani a bombázók személyleírását. A vállalkozás merészsége dühbe hozza az embereket, szitkozódznak s a hipnotizőr megnyúl orral távozik. A gyany azonban mindenkit kikezd. Az egész városban tippelnek s így esett meg a csoda, hogy a svábhgyei fogaskerekűben egy ifjú a titkos kődobálásokat a csodarábbival hozta vonatkozásba. Es mig így a találgatással szórakozik mindenki, a közápor meg-megújul a Ferenc-utcaiban. A csintalan szellemek jól mulatnak, a rendőrség bosszankodik és van miről beszélni a Ferencvárosban, ahol az utóbbi időben a rendőri szenzációk kedvvel lakoznak. Ha ez így tart, a háziurak fölemelik a házbecéket az érdekességek kerülésében...

— **A lipcsei gyilkosság.** Két nap előtti történet Lipcsében, hogy a rendőrség egy lábában egy nyolc évesnek látszó kis leány iszonyuan megcsontított holttestét találta. Ma, mint levelezők táviratozta, sikerült a szerencsésen kis leánynak, Klein Annának gyilkosát felfedeztetni. Grabich lipcsei látszerésznek husz éves fia a gyilkos, aki be is vallotta tettét.

— **Ünneplés.** A magyar kereskedővilág érdemes tagja, Breitner L. Zsigmond, a Modern és Breitner cég főnöke, a székesfehérvári törvényhatóságának tagja, ma ünnepele hatvanadik születésnapját. Breitner ez alkalomból több jótékony célu alapítványt tett s fizetői — kifejezett óhaja ellenére is — számosan fölkeresték őszinte jókívánásaikkal. A Magyar Kereskedelmi Csarnok, amelynek Breitner egyik legrégebbi választmányi tagja, a Budapesti Hitelezők Védegylet, amelynek érdemes alelnöke, üdvözlő átiratot intéztek hozzá, ezenkívül még számos testület, amelynek vezetésében önzetlen buzgósággal vesz részt, szeretettel emlékezett meg az ünnepi alkalomról.

— **Tűzoltók gyakorlata.** Ma reggel fél hat óra tájban a tűzoltó főparancsnoksnak telefonon azt jelentették, hogy az Opera. A híre nyomában meghuzták az udvaron a nagy harangot, ami azt jelentette, hogy az egész készenlétnak az összes szerekkel ki kell vonni. A tűzoltók egy percre alatt teljesen utra készen állottak és a másik percben már riadó kürtözés mellett, gyors vágatással rohogtak végig az utcákon az Operaház felé. Mikor a központi tűzrészeg *Balesnek* Hugó tűzfelügyelővel a színház elé ért, nagy meglepetéssel látta, hogy a tűznek még nyoma sincs és azt *Szeberovszky* Szaniszló főparancsnok, aki már ott volt az Operánál *Breuer* Szilárd és *Markovics* Béla tűzfelügyelőkkel, azért jelentette, hogy kirobbanó emberek gyorsaságát. És a próba remekül sikerült, mert a tőbbi, az V-ik, a VIII-ik és a IX-ik kerületi őrségek mind hat perccel a jelentés után már ott voltak az épület előtt. Ezután a tűzoltók a főparancsnok és a tűzfelügyelő vezetésével, kipróbálták a színház nagyobb viznyomása vezetékeit, amelyeket a gőzelecsendőkkel költötték össze és rövid idő múlva az épület tetőjén és belül a padlásokban hatalmas vizugarakkal öntözték. A trombitálásra és sípolásra nagy néptömeg verődött össze, akik érdeklődéssel nézték végig a gyakorlatot.

— **Három gyermekének gyilkosa.** Grábóól táviratozák: *St.-Lorenzenben* egy *Baumann* Mária nevű asszony három kis gyermekét egy tócsába dobta és addig tartotta őket a víz alatt, míg megfuladtak. Azután a három holttestet kivette a vízből és galyalyl letakarta őket, majd önként jelentkezett a járásbírósnak. Rémes tettét az asszony leírja hűtlensége miatt követte el.

— **A hannoveri sakkturna.** Ma szünet volt, amelyen a félbemaradt játszmákat fejezték be. Az eredményről tudósítunk a következőket táviratozza: Pillsbury megverte Woliot s remis-t csinált Süchtinggel. Dr. Olland is játszmát nyert Bardelebennel szemben. A Janovszki-Atkins, Lewin-Csigorin és Bardeleben-Sviderski-féle játszmák remis-vel végeztek. — A torna állása most a következőképen nyújtja: Pillsbury és Janovszki 9½; Atkins, Wolf Mieses 8; Marshall és dr. Olland 7½; Swiderski 6½; Gottschall, Csigorin és Napier 6; Lewin, Cohn és Bardeleben 6½; Gunsberg 5; Popiel 4½; Süchting 4; Mason 3½.

— **Füldöndégek.** A Szt.-Lukácsfürdő július havi füldöndégek névsorából lelejtülmük a következőket: Jean Coroi ügyvéd Dorohóiból, Giuseppe Sorma és neje szobrász Velencéből, Otilie von der Marok Breslauból, Sava Tomics és neje nagybírtokos

Belgrádból, Mileva St. Vladimirovits Szemendriából, Jules Baudin gyáros Párisból, dr. Piann Róbert föld-bírtokos Karlsruheból, Eszes Mátyás és családja föld-bírtokos Dorozsmáról, dr. Pop András Bánffy-Hunyadáról, Kristen Vinó alezredes Komáromból, Franz v. Pisacó és családja földbírtokos Zlatárból, Bngyi Antal főjegyző Szentestől és még számos külföldi és magyarországi előkelőség, kik a kiváló budai gyógy-füldő felkeresték.

— **Meggyilkolta a feleségét.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozák: *András* János kenézli lakos a feleségét *Józseffel*val mellett a *Bodrog* folyóhoz hurcolta és a vízbe fullasztotta. A gyilkost a csendőrség elfogta és átadta a helybeli törvényszéknek. *András* János nem tagadja szörnyű tettét és azzal mentegelődik, hogy felesége tékozló és iszákos volt.

— **Disznóünnep Ós-Budavárában.** Nagy disznóünnep lesz pénteken este Ós-Audavárában, melynek mult hó 31-én a martiniquei áldozatok javára tartott ünnepeivel oly impozáns sikert aratott, hogy *Friedmann* igazgató az akkor rendezett remek műzjátékot a *Mont Pelée* kitérésével, közkivánatra pénteken megismételteti. A mostani ünnepeken lesz továbbá fényes disznóvétel az összes szerződött artistákkal, *Miss Sity Nirvára* vezetője alatt; ingyenes tombola 500 értékes nyereménnyel és sok egyéb érdekes szórakozás. Esti nyolc órakor a nyit szinpadon ingyenes színelőadást tartanak. Mindezekhez a honvédeknek remek hangversenye is hozzájárul, úgy, hogy a város fülldeti esti légköréből bizonyára igen sokan menekülnek majd ki a mulatóhely hűvös és kellemes területére. A pénteki ünnepeken tehát előreláthatólag ismét nagy sikere lesz, amit a derék és minden áldozatra kész igazgató bizvást megérdemel.

— **Cigányzene a Telefon Hírmondóban.** Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőinek a Telefon Hírmondó. Nyolc órakor megszólal a Hírmondó riadójele s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenészt hallhatnak az ahonnésk egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kévéházból közvetíti a Telefon Hírmondó. E zeneátvitel azonban megszakított szünet 8 óra 15 perckor, mikor a külföldi tőzsdérialatokat olvastatja fel a beszélő újság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvasása van napirenden.

Az écskai affér.

— *A Harnoucourt-Wahrmann-párbaj.* —

Budapest, augusztus 6.

A Harnoucourt gróf écskai kastélyában történt és annak idején lapunkban is ismertett affért ma pisztolypárbajjal fejezték be. Ezzel a párbajjal, amelynek egyik fél sem sebesült meg, végleges elintézését nyert a bonyodalmas ügy. A párbaj elözményéről a legregényesebb verzikók kerültek az újságokba, az elözményeket most objektíven a következőképp adják elő:

Gróf Harnoucourt Félix écskai kastélyában vendégül látta Bourbon Jaime királyi herceget és Wahrmann Ernót, akivel versenylovakra vonatkozó szerződéses viszonyban van. A jámsi élt unalmas örök a házigazda és vendégei gyakran kártázasással fölötték. A mult hónap vége felé egyik napon a grófi kastélyban Wahrmann Ernó, dr. Messinger écskai kóroros, a szerb és katolikus pap együtt tarokkoztak. Wahrmann és az orvos egy párti után megvitatták az eshetőségeket és mindegyik a maga játékát tartotta helyesnek. A vita hevében erősebb kifejezéseket is használtak. A vitaközös zafára Bourbon herceg is bejött a szobába a házigazdával együtt. Ekkor dr. Messinger Wahrmann egy erősebb kifejezésén megakadva, kikérte magának a használt szavakat, mire a párt fölöszött.

A kóroros *Szelezán* János és *Tasády* Ferenc megyei tisztviselőkkel provokálta Wahrmann, Wahrmann, mint maga mondta barátainak, azt hitte, hogy tizenöccs párbaja fölment a gyávaaság gyanuja aól és megengedi neki, hogy angol szók szorint nem párbajjal intézze el a dolgot. Azt mondta tehát a segédeknek, hogy ő minden kitéjezését, amelyet egy dzsentimén sérítenek vehet, visszavonja, de a tródi szót, amely nem becsületsértő, nem vonja vissza s ha a doktor akar, ezért a bírósághoz mehet elégtételért, ő más elégtételt nem ad. A két szekundás elegendőnek találta a nyilatkozatot s elment. Egy levelet adtak át felükre, amelyben eljárásukról beszámoltak. Ez a levél volt a további bonyodalom forrása, Bourbon herceg és a gróf nem tudnak magyarul s ők csak fordításból ösmerték a levelet. Ebből azt a következtetést vonták le, hogy Wahrmann meghátrált az orvos kihívására elő. Ilyen értelemben sértő célozásokat és megjegyzéseket is tettek, sőt a herceg, megtudván azt, hogy dr. Messinger zsidó, a zsidókról is igen lenézően nyilatkozott, ami Wahrmann tiszteletét sértette, bár, mint kiderült, a herceg nem tudott Wahrmann Ernó zsidó származásáról. Wahrmann végre is megsokalván a célozásokat, kijelentette, hogy bármi van is dr. Messinger segédei által írt levélben, ő úgy nyilatkozott, ahogy íentebb megirtuk és mindenki, aki ebben kételkedik: gazember. Ez az erős kifejezés Harnoucourt grófot dühbe hozta, fenyegetően ment Wahrmann felé, aki erre szobájából kihozta föltetlen revolverét és rászegelte a grófra. A gróf erre látván csapott a lármára öszefutott a család, előkerült a herceg is, aki Harnoucourtól meghallotta, hogy miről van szó. Wahrmann még aznap elhagyta a gróf házat. Gróf Harnoucourt a főszolgabíróért küldött és a halálos fenyegetés miatt el akarta Wahrmann fogtatni. A főszolgabíró: *Dániel* Erecne el is jött Ecskára a gróf hívására, de természetesen nem tartóztatott le senkit, sőt igyekezett a haragos urak között békét teremteni, amint az alábbi jegyzőkönyvből is látszik, de sikertelenül.

A dolog a nagybecskereki lapokba került, amelyek hivatozva Bourbon hercegnek állítólagos kijelentésére, az egész dolgot Wahrmannra sértő módon tárgyalták. Wahrmann erre a hercegnek és a grófnak is sértő levelet írt, de irt dr. Messinger segédeknek is, ismételve írásban azt, amit a levélben foglaltakra mondott és fölszólitva őket arra, hogy a konzekvenciát vonják le. A két segéd erre provokálta Wahrmann, aki mind a kettővel meg is verekedett. A kard-párbajokban mind a három fél könnyebb sérüléseket kapott. A párbaj után Wahrmann Budapestre utazott.

Gróf Harnoucourt és Bourbon herceg a sértő levelekért *Pap Géza* országgyűlési képviselő és *Dellimánics* Lajos, Torontálmege alispánja által elégtételt kértek Wahrmanntól, aki segédeit dr. *Melzer* István ügyvédet és dr. *Andrénszky* Jenő orvost nevezte meg. A segédek többszörös táviratváltás után tegnap és ma tanácskoztak a fővárosban és a Bourbon herceggel való ügyét békés uton intézték el, amiről ezt a jegyzőkönyvet vették föl:

Jegyzőkönyv. Fölvétetett 1902. évi augusztus hó 6-án délelőt tiz órakor Budapest, a Bourbon Jaime herceg és Wahrmann Ernó között fölmerült becsületbeli ügyben a felek megbízottai által. Tényállás-ként megállapított: Bourbon herceg a zsidókra vonatkozólag és Wahrmannnak Harnoucourt gróffal való ügyére vonatkozólag bizonyos nyilatkozatokat tett. Ezek után Wahrmann sértő levelet írt a hercegnek. A herceg megbízottai lovagias elégtételt kértek és Wahrmann segédei ezt fölajánlják. A segédek az ügyet megtárgyalván, következőkben állapodtak meg:

Bourbon herceg segédei felük nevében kijelentik, hogy Bourbon herceg nyilatkozataival nem akarja Wahrmann megbántani és sajnálja, hogy azoknak mégis ilyen értelemben tulajdonított. Wahrmann segédei felük nevében erre kijelentik, hogy Wahrmann a Bourbon herceggel írott sértő levelet egész terjedelmében visszavonja és sajnálja a kapott fölvilágosítás után, hogy a levelet megirta. Ezzel a Bourbon herceg és Wahrmann urak közt fennforgott becsületbeli ügy a lovagias szabályai szerint befejezett nyert.

A Harnoucourt-Wahrmann-féle ügy pisztoly-párbajjal végződött, amelynek történetét a következő jegyzőkönyvek mondják el:

Jegyzőkönyv: Fölvétetett Budapest, 1902. év augusztus hó 5-én éjjel tizenkét órakor a Wampeties-itei vendégfő külön helyiségében gróf Harnoucourt és Wahrmann Ernó urak között fennforgott becsületbeli ügyben az alulírott megbízottak által. Gróf Harnoucourt megbízottai lovagias elégtételt kérnek felük nevében a Wahrmann által 1902. év június 26-án hozzá intézett sértő levélben foglaltakért.

Wahrmann megbízottai fölajánlják az elégtételt annál is inkább, mert felüktől nyert információ szerint Wahrmann ur a sértő levél írása előtt a vele szemben tanusított sértő lovagiaslele miatt Harnoucourt urral való ügyét a lovagias elégtételadás terére öhajította tereini azáltal, hogy *Daniel* Ferenc urát segédül fölkerít s midőn az hivatalos állására való hivatozással a segédséget el nem fogadta, mint közbenjárót arra kérte föl, hogy szólítsa föl Harnoucourt grófot az ügy lovagias elintézésére és arra, hogy emiatt Nagybecskerekre jöjjen. *Daniel* ur volt is Harnoucourt grófnál és attól tagadó választ hozott. E miatt írta Wahrmann a sértő levelet, amely azonban a rajta esett sérelmet nem semmisítette meg.

Gróf Harnoucourt megbízottai kijelentik, hogy Wahrmann kihívásáról a felüktől nyert információ alapján tudomásul nem bírnak s a sértő levél alapján kéri az elégtételt. Az ügy békés elintézése megkíséreltetett, de sikertelenül.

Ezek után gróf Harnoucourt segédei a párbajt légy nélküli pisztolyokkal, kétszeri golyóváltással, huszonöt lépésről, 5-5 lépés avansszal ajánlják. Wahrmann segédei, tekintettel a fölükön esett súlyos sérelemre, elfogadják a pisztolypárbajt, de háromszori golyóváltást husz lépés távolból, avans nélkül, légy nélküli pisztolytal ajánlanak. Harnoucourt segédei az ellenfél által ajánlott föltételekre vonatkozó nyilatkozat megtételét kéri holnapra elhalasztani, miután a föltételeket tulsúlyosnak találják. Legközelebbi találkozás helyétől és idejétől 1902. évi augusztus hónap 6-án délelőt 9 (kilenc) óráig és a Hangli-kioszkt jelölték meg.

A párbajra nézve a következő részletek állapítottak meg: Idő: 1902. augusztus 6. délután 1 óra. Hely: fölöl-úti honvédfőlovasági laktanya lovardája. Fegyver: Légyméltúli, simacsövű párbajpisztoly, amely megtöltve, lepecsételve, Kirner igyverkövácstól szállítatik a helyszínére. A felek husz lépés távoliságról előnyomulás nélkül, mindig új pisztolytal, kétszer váltanak golyót. A párbajt *Dellimánics* Lajos vezeti. A kibékítő kísérlet után a feleknak leeresztett sárkánytal adatik át a megtöltött pisztoly. A vezető segéd *Losi* vezényszavára a felek tetszésük szerint élhetnek lövés joggal: cölözhatnak, a pisztolyt a szükséghez képest új gyutaossal láthatják el mindaddig, a míg a vezető segéd *Halt-ot* nem vezényel. E vezényszóra a lövés joga megszűnik s a felek kötelesek leeresztett pisztolytal a vezető segéd intézkedéséig bevárni. A két vezényszó között egyik segéd németül hangosan egytől tizenötig számlálja a ózásai időtől megállapított tizenöt másodpercet. Amennyiben az első golyóváltásnál sebesülés történnék, csak a sértült fél határozott kívánására bocsátatnak a felek második lövésre.

A párbajra nézve délután egy órakor gyűltek össze a felek, segédek és orvosok: dr. *Farkas* László főorvos a gróf részéről és dr. *Kosztka* Emil ezredorvos Wahrmann részéről. A párbajt *Dellimánics* Lajos vezette. Mind a két golyóváltás alkalmával mind a két fél néhány másodperenyi célozás után lött, de baj nem történt. A felek nem békültek ki.

A tudós és a bolhák.

Páriban egy strassburgi professzor második emeleti szobájából éjszaka az utcára dobta az ágát, a vánkost, lepedőt és matracot, mivel a bolhák nem hagyták aludni.

Nem volt Strassburgban nyugalma már,
S elment onnan a bölcs tanár,
Messze, messze, idegenbe,
Mesebeli tündérkertbe;
Egy párisi fogadóba,
Fogadóba.

Mennyi élet, mennyi bolha!
Ő a vendéglőt okolja,
S az ablakon süfrü éjjel
Kidobja az ágat kéjjel,
Ágát, vánkost és matracot
És matracot.

Hogy a vánkost mind leszalad,
A szállodás sírva fakad,
Sírhatja az ágynevetjét,
S lepofozza azt a hülyét,
Ki miatt vész annyi bolha,
Annyi bolha.

És a bolhák lenn az utcán
Erre futván, arra futván,
Bosszankodnak, csipegetnek
És ók arról nem tehetnek,
Hogy egy tudós olyan komisz,
Olyan komisz.

Itt is, ott is csipegetnek,
De ók arról nem tehetnek.
Tudja a jó mindenható
Mi van azon éfni való,
Hogy a bolhák ott delelnék
Valahol a paplan mellett.

-xI-

NYÁRI ÉLET.

Kitették a holtestet...

— Jelent. —

Történik egy magyar fürdőn.

Egy fürdővendég: Hová oly sietve, öregem?

Egy másik: Megyek a fenébe.

Az egyik: Ne mondja.

A másik: Megyek a vasutra, megyek Pestre, megyek a világ végére, csak ezt az átkozott cigányt ne haljam...

Az egyik: Rosszul játszik talán?

A másik: Dehogy. Sőt jól játszik. Szívhezszólóan játszik.

Az egyik: És maga mégis szűkik előle?

A másik: Mégis. Nézze csak, kérem. Reggel halkor fölszedelek, künn ragyog a nyári verőfény, a madarak csicseregnek, a lomb susog, az egész világ csupa öröm, csupa élet — és a cigány azt huzza: „Kitették a holtestet az udvarra!” Hát nem borzasztó ez?

Az egyik: De igen.

A másik: Az ember tele vígsággal kel föl reggel... mi közzém nekem a holtesthez? Mért haljam én oszonnánál, amikor a csinos hölgyekre nevetgélek, hogy „meghalok én, édes rózsám”, meg azt, hogy „nem vagyok én boldogságra teremve”? Miért?

Az egyik: Ugy van. Miért.

A másik: Amikor kumpolok és busulásnak adom a fejemet, akkor nem bánom, ha a legszomorubb nőtt huzza. De az a gazember busul reggel, délelben, este, halálról, boldogtalanságról zenél, amikor nekem a legjobb kedvem van. Elveszi a kedvemet az élettől.

Az egyik: Értsem a helyzetet.

A másik: Én üdülni, szórakozni jöttem fürdőre, nem busulni... nem tudják megérteni, hogy az ember nyáron, szép időben nem akar zokogni.

Az egyik: És szívesen megy el?

A másik: Nem, Fáj a szívem. (Sírva.) Megreped a szívem, amért itt kell hagynom ezt a szép fürdőt, de már nem bírom... Isten önnel!

Az egyik (meghatottan): Ágyé. (Zokogva ráborul.)
Ezmi kezd az eső. Mennyődrög. A cigány teljes erővel huzza a Holtestgyógyulót.)

SZÍNHÁZ, ZENE

Fővárosi Nyári Színház. A krisztinavárosi színházban holnap, csütörtökön Markovits Margit, a győri színtársulat tagjának felléptével A kereset jében című történeti színmű kerül előadásra. Haraszthy Her-

min, a Vígyszínház művésznője, ki szombaton és vasárnap a Kuruc Feja Dávid című történeti színműben Baskayné szerepét fogja játszani, a jövő héten ugyan- csak a budai színházban fel fog lépni A szaba című francia bohózat fő női szerepében.

Tűz a lénygimnáziumban. A budai nyári színház legközelebbi operette-újodonságának a címe: Tűz a lénygimnáziumban lesz. A szép zenéjű mulatsá- gos operette szövegét Ordomeau és Kéroul írták, zené- jét pedig Serpette szerelte.

Városligeti Színház. A Városligeti Nyári Színházban teljesen szűfolt házak előtt nagy tetszés- mellett adják Zihrenek új operettjét, A három kíván- ságot. A szereplők, élükön Sziklay Kornéllal, mind- annyian kitérően játszanak.

Hangverseny. Hegedűs Ferenc, az Operaház tagja, e hó 9-ikén, szombaton hangversenyt rendez Nagymaroson. A hangversenyen kívül közreműköd- nek: Rédey Szidi, az aradi színház volt primadonnája és Balassa Jenő, a Vígyszínház tagja.

Vidéki színművészet. Dr. Jancsics Jenő társulata Hódmező-Vásárhelyen a közönség élnék pártolása mel- lett működik. Legutóbb az operetteszemélyzett mutat- kozott be nagy sikerrel a Kétszakállú hercegenben. A köz- önségnek, mely színtülig megöltötte a nézőteret, nagyon tetszett az előadás. A szereplők közül külö- nösen sokat tapsolták Mezei Mihályt, ki a címszerepet gyönyörűen énekelte és művésziessé játszotta. Boulotte szerepében fényes sikert volt Felédi Boriskának, ki máris kedvelte a közönségnek. Nagyon tetszett Leóvey Leo, Arkossy Vilmos, Fenyéri Mór és Sugár Jólán. Nagy ambicióval készül a társulat Carmenre, melyben Székely Irén fogja a címszerepet énekelni. A kassai színház igazgatója szerződtette Vágó Bélát, akinek a pécsi színtársulat kötelekéből való kilépéséhez egyes vidéki újságok alaptalan kommentárt fűztek. A kommentárt Nádaszy József a pécsi színház igazgatója egy hozzánk küldött nyilatkozatában cáfolja meg.

SPORT

Nemzetközi uszónverseny. A M. U. E. ezidei nemzetközi uszónversenye az angolok várható rész- vétele folytán páratlan érdekességűnek ígérkezik. A M. U. E. vezetősége a bécsi versenyeken résztvevő magyar uszókkkal egyidejűleg utazik fel Bécsbe, hogy az angolok leíjvetelét biztosítsa, s hogy a bécsi egyesü- letek részvételét augusztusi nagy versenyen szintén ki- eszközölje.

Kottlingbrunn és a Telefon Hírmondó. A kottlingbrunn meeting mai hetedik napjának eredményeit Budapestre leg hamarabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hírmondó útján tudhatja meg az érdeklődő publikum. A szer- kesztőség kiküldött tudósítojának telefonjelentései alapján két-két tantamonként kerülnek felolvasásra a versenyek ér-edményei. Az összeredményt nyolc óra előtt olvastatja fel a Telefon Hírmondó. A felolvasások kezdetére kétszeres riadóval hívja fel a közönség figyelmét.

Nyíltér.

50.000 korona
a
Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték
főnyereményének értéke.
Sorsjegy ára csak 50 fillér.
VAVAVAVA Huzás szeptember 21-én. VAVAVAVA
Sorsjegyek kaphatók minden sorsjegyeladáshelyen, valamint a
Kiállítási Sorsjegy Irodában BUDAPEST, V.,
Nádor-utca 16.
Vizsonteladók keresetnek.

Saison: Május 1-től szept. végéig.
Gyógyeszközök: Alkalkikus-muriatikus források, narv, ateri-
fizált fel (száraz táplálás), kofir, fenyő- és
gyógyinulások, forrásos szétfeleskondozása magán kama-
rákban, pneumatikuss komark, szénvas-, acél- és pezsgő-
fürők. Hídegyes gyógyintézet.
GLEICHENBERG gyógyhely
Javallat: Gégebetegségek, légző- és emésztőszervi bajok,
valamint vérszegénység stb. Ellenjavallat:
Aszkóz.
Prospektus és felvilágosítás ingyen. — Lakás és konyha meg-
rendelés a gyógyfürdő igazgatóságánál Gleichenberg.
(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért
nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

Az álaros hölgy. A párisi tizenegyedik büntető kamara ma tárgyalta Barboux ügyvédnek Sagan herceg és barátja Marcilly ellen indított becsü- letsértési pörét, amely Du Gast asszonynak, a híres álaros hölgynek pöréből támadt. A törvényszék Sagan herceget 500, Marcillyt pedig 100 frank pénz- bírságra ítélte, mert bántalmazták hivatalos kötele- sége teljesítése miatt Barboux ügyvédet.

Falkai újabb bűne. Két szuronyos börtönör között jelent meg ma a királyi tábla szüneti tanácsa előtt Falkai László, az Amerikából visszahozott volt pénzeslevélhordó, aki olyan furfangos módon szűkítte volt meg. Falkait huszezer forint elkezeltése miatt jogerősen egy esztendő börtönre ítélték. Időközben egy kisebb fajta sikkasztása is kiderült, Kohn Adolf névre szóló tiziorintos pénzes küldeményt tévedt el ugyanis a kezén. A végtárgyaláson azzal védekezett, hogy ő nem sikkasztott, legfeljebb téves kézbesítésről lehet szó, s a főváros temérdek Kohnja között nem az igazának adta át a tiziorintos. A törvényszék ez újabb bűne miatt hathonapi börtönre ítélte. A dolgot ma tárgyalta Freudentz István elnöklésével az ítélő- tábla. A vádlott azzal védekezett, hogy ha a 20.000 forintot bevalotta, akkor ezt a csekélységet sem hall- gatta volna el. Ártatlannak érzi magát. A tábla jóvá- hagyta az elsőbírósi ítéletet, amely ellen Falkai semmisségi panaszt jelentett be.

TÁVIRATOK

Cowes, augusztus 6. A német császár yachtja megnyerte a Royal Yacht Squadron által kitűzött 80 fontos díjat Mr. Kennedy Jolle Sybarita yachtjával szemben.

Elzgrád, augusztus 6. A szenátus a kölcsön- javaslattal 28 szavazattal 7 ellenében elfogadta.

A bajor centrum bosszua.

München, augusztus 6. A képviselőház a cen- trum szavazataival a többi pártok szavazatai ellenében elvetette a birodalmi tanácsosok kamarája által helyreállított művészeti hiteleket. Ezzel ezek a követelések végleg törölve vannak.

A franciaországi kulturharc.

Brest, augusztus 6. Gayraud abbé képviselő a képviselői szalaggal diszitve, azokban a községekben, amelyek a kongregacionista iskolák bezárásának ellene szegülnek, előadást tart és ellenállásra buzdít.

Besançon, augusztus 6. A Liebvillers község- beli egyetlen kongregacionista iskolát, amely nem tett eleget a törvénynek, bezárták. Az apácákat erő- szakkal kellett az iskolából eltávolítani.

Quemper (Finistère-megye), augusztus 6. Itt két kongregacionista intézetet incidens nélkül bezártak. A megye többi községeiben a falusi lakosság még el van tőkélve, hogy ellenállást tejt ki és szakadat- lanul őrzi az iskolákat.

Mende, augusztus 6. Tíz kongregacionista inté- zetet tegnap Lozereben incidens nélkül bezártak. Csak Aumontban került verekedésre a dolog, mely alka- lommal két ember megsebesült.

Oroszország és a Vatikán.

Róma, augusztus 6. Az Osservatore Romano je- lentése szerint a Szentszék és Oroszország közti ba- rátságos tárgyalások eredményeképpen Oroszország a büntetésből Twerbe áthelyezett Zverovics vilnai pü- spököt visszahelyezte.

A haitii forradalom.

New-York, augusztus 6. Egy port-au-princei távirat jelenti: Firmin tábornok ideiglenes kormányt szervezett az északnyugati és Artiboni tartományok számára Gonaives székhellyel. Saját magát elnöknek nevezte ki és kormányt alakított.

Jumeau tábornok tegnap vereséget szenvedett és most Arcahaye felé menekült. Antoine tábornok Leoganeban van. A csapatok bevonultak Limbebe. A város nyugodt.

Kölgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 6. (Terménytársad.) (Zárult.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 7/8 (8 7/8). Aug-ra 8,21 (8,16). Novemberre 7,61 (7,59). New-Orleansban helyben 8 1/2 (8 1/2). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7,20 (7,20). Stand white Philadelphában 7,15 (7,15). Refined in Cases 8,50 (8,50). Credit Balances at Oil City 1,22 (1,22). — Zsír: Western steam 11,10 (11,10). Rohe és Brothers 11,25 (11,25). — Tengeri irányzata tartott. — Aug-ra — (—). — Szeptemberre 59 1/2 (60 1/4). — Dec-ra 47 1/2 (48.—). Buza irányzata állandó. — Píros 6si helyben 77 1/2 (77 1/2). Aug-ra — (—). — Szept-re 73 1/4 (73 1/4). Dec-re 73 1/4 (73 1/4). Májusra 75 1/4 (75 1/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — Kávé: Iair Rio 7. sz. 5 1/4 (5 1/4). — Aug-ra 5,40 (5,55). októberre 5,25 (5,25). — Liszt: Spring Wheat clears 2,95 (2,95). — Cukor: 2 1/2 (2 1/2). — On: 28,75 (28,75). — Rész: 11,75—11,95. (11,75—11,95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 6. (Terménytársad.) (Zárult.) Buza irányzata állandó. — Aug-ra 69 1/2 (69 1/2). — Szept-re 69.— (69.—). — Tengeri irányzata tartott. — Szept-re 54 1/2 (55 1/2). — Zsír: Szept-re 10,85 (10,85). — Okt-re 10,30 (11,32). — Szalonna short clear 11,30 (11,30). — Sertéshús: Szept-re 16,92 (16,95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Kicsi tilinkóm . . .

Kicsi tilinkóm néha-napján
Még egy-egy bágyadt hangot ad tán,
De érzem már: egy idő óta
Mindig kevesebb benn' a nóta.

Az, ami szól, se szól már másról
Csak szenvedésről, csalódásról,
Hogy aki hallja, nem lel vigaszt,
Velem együtt sir, érzem én azt!

Minek is fújjam; jobb ha hallgat,
A szenvedésnél a nyugalmat
Jobban szereti minden ember:
Te se törödsz már a szívemmel!

Horváth Elemér.

+ Az arnó koldus. Egy bécsi lap eleveníti fel a következő legendát:

Ansprand „a bölos,” a longobardok királya, firenzei időzése alkalmával egyszer az Arnó partján járkált. Sétája közben egy alvó alakra akad, ki hatalmasan hortyogott egy bokorban. Ansprand odament a koldushoz (mert az volt) s hosszasan elnézte, hogy mint süt piszkos arcára a nap s mint máskálnak rajta a legyek. Azután elgondolkodott: „Valóságos talány, hogy minek vannak ilyen lények is a földön. Mi befolyásuk van az ilyeneknek az emberiség fejlődésének menetére. Lelkiismeretfurdalás nélkül lehetne őket az Arnóba dobáltatni, a nélkül, hogy a világtörténelem irányra ezt a legcsekélyebb mérvben is megérezné. Mi különbség van az alvó koldus és a rajta máskáló legyek közt? Semmi.”

A nap leszállt s Ansprand bazafelét tartott. Azon az éjszakán különös álma volt. Az Arno partján egy piszkos, félig elapósott mag hevert, amelyből gyermekek, unokák, dédunokák, ösönokák sarjadtak, a legutolsó unoka pedig roppant hatalmas ember volt, aki rengeteg sereg élén haladt országokon keresztül. Amerre lépett, megremegett a föld, megdobbantak a városok, hamuvá lettek a falvak, megintogtak a trónok s vérpatakok szeltek keresztül-kasul a földet. Ansprand rémülve riadt fel ágyából s meredten nézett maga elé. Azután ismét elaludt s ismét az Arno partján találta magát. A földön megint ott hevert a piszkos, félig széttaposott mag. Lehajolt, hogy majd az Arnóba dobja, de egy főhéher szakállu kertész megragadta a karját.

— Vigyázz! Ne bántsd a magjaimat. Nem látod, hogy mily fontosak és szükségesek? Ezek a magok ösők.

Következő nap Ansprand ismét az Arnó partján sétált. A koldus megint ott hortyogott a bokorban. Ansprand egy darabig elnézte, aztán meglökte a lá-

bával, hogy felébredjen. Dühösen ugrott fel a koldus s haragtól szikrázó szemmel nézte végig a királyt. Alacsony termetű, világoskék szemű, előrenyúló állu s finom metszésű orru koldus volt.

— Hogy hívnak? — kérdezte Ansprand.

— Mi közd hozzá? Ha még egyszer megzavarod az álmatom, akkor . . .

S öklével megfenyegette a királyt.

Ansprand egy zúspénzt adott neki.

— Hogy hívnak?

A koldus elvette a pénzt, megnézte s rongyai közé rejtette.

— Bonaparte vagyok, — mormogá s újra leheveredve a föbe, hátát fordított a királynak.

— Bonaparte, Bonaparte — ismételtette magában a király, miközben távozott. — Oly közönséges név, mint akármelyik.

S megvetőleg vállalt vont.

+ Tiszta helyzet. Galacban járában kacagnak egy kis történeten. Egy általánosan ismert elegáns uriember sétál az utcán, amikor egyszer csak ráűr egy másik ur aki alaposan izgatott volt.

— Hallja az ur! — kiáltotta dühösen — az én feleségemnek ne udvaroljon, mert ha még egyszer megteszi, akkor — —

Az ismert uriember tiltakozott, s biztosította a dühös férjet, hogy egyáltalában nem udvarol a feleségének, eszé ágában sincs, hogy udvaroljon neki.

Már-már hevesebb összeütközés is kerekedhetett volna a dologból, amikor egyszer csak így szól a férj, egyelőre még mindig haragosan:

— Mégis csak szűgyen, hogy a feleségemnek udvarol és mindennap százszor is elsétál az ablaka alatt. Ha azt akarja, hogy jó barátok maradjunk, akkor jöjjön el hozzánk, majd bemutatam a feleségemnek. Akkor alkalma lesz majd, hogy beszéljessen velem, s legalább nem nevetnek ki a szomszédok.

Az ismert elegáns uri ember örömmel fogadta el ezt az önzetlen ajánlatot.

+ A lepkefogó. Tarasp fűrdőn egy előkelő fővárosi bank igazgatójának ott üdülő felesége a napokban sétatkozott az eléggé tisztességes ruhájával találkozt az erdőben, aki lepkefogó-hálóval és egy doboz szebbnél-szebb, gombostűre tűzött pillangóval járt. Az igazgatóné azt hitte, hogy az idegen hivatásos lepkegyűjtő, aki áruba bocsátja zsákmanyt s megkérdezte, nem adna-e el neki néhány szebb pillangót jó pénzért kis fia számára, aki nagy gyűjtő. Az idegen udvariasan sajnálkozott, hogy a kérés nem teljesítheti, mert ő csak magának gyűjt. Az igazgatóné később elbeszélte esetét egy ismerősének s rámutatott a lepkehalás idegenre, aki éppen melletük haladt el.

— Hja kérem — felelte az ismerős ur, mikor az igazgatóné megmutatta az idegent — már azon

— En sem értem . . . Sokat kigondolsz magadnak.

— Ugyan mit? — kérdezte haragosan a lány. — De hisz ezek nem a te gondolataid. Idegen gondolatok.

— Idegenek . . . idegenek . . .

Valami kegyetlenséget akart mondani, de aztán hirtelen elhalgattat. Foma ránézett s miután gondolatban összehasonlította őt Medinszkájával, szomorú gondolata támadt.

— Milyen sokfélék az emberek. Más a férfi . . . más az asszony, s mindenki szemből más érzése van az embernek.

Szemből ültek egymással, elgondolkodtak s nem is néztek egymásra.

— Ljuba! — mondta most Foma halkan.

Ljuba fölnevetett.

— Összezdültem Medinszkájával.

— Miért?

— Bántott.

— Hála isten — felelte a lány, — elcsavarta volna a fejedet . . . rossz asszony, kacér sőt, még rosszabb. Oh, milyen dolgokat tudok én ő róla.

— Nem rossz, — mondta Foma sötéten. — És te nem tudsz róla semmit. Mindnyájan hazudtok.

— Kikérem . . .

— Nem, tudod Ljuba, ne beszélj róla rosszat, nem szükséges. En is tudok mindent. Ő maga mondott meg mindent.

— Ő maga? — kiáltott Ljuba csodálkozó hangon. — Csodálatos. Hát mit mondott?

— Hogy bűns — mondta Foma.

— Csak ezt? — s a lány kérdésből csalódás hangzott ki.

Foma reménykedve kérdezte:

— Hát nem elég ez?

— Nos és most?

— Még nem tudom.

— Szereted? . . . Nagyon?

Foma egy darabig hallgatott, kinézett az ablakon s zavartan mondta:

— Nem tudom. De azt hiszem . . . most még

jobban, mint azelőtt.

nem csodálkozom, hogy az az ur nem kereskedik lepkéivel. Annak az urnak, há! Isten, nincs arra szüksége, mert az az ur Rothschild lord Londonból.

+ A bíróság előtt. A bíróság: Magát rajta kapták, hogy a járókelőket megállította és alamizsnát kért tőlük. Hát nincs miből élnie?

A vádlott: De igen, bíró ur. Alamizsnából élek.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Ipar- és Mezőgazdasági Kiállítás Versocon. Augusztus 15-ikétől szeptember 15-ikéig Versocon helyi és járási iparkiállítás lesz. A kiállítást augusztus 15-én Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter nyitja meg. Augusztus 21., 22., 23-án a Délmagyarországi tanítóegyesület közgyűlést tart. Szeptember 7-én és 8-án borászati és borkereskedelmi kongresszus. Augusztus 31-én a temesvári kereskedelmi- és iparkamara területére kiterjedő ipartestületi kongresszus lesz. Augusztus 24-én a Temesmegyei Gazdasági Egylet pedig ló-, szarvasmarha- és sertésdíjazást rendez.

A newyorki tőzsze. Newyorkból jelentik augusztus 5-iki keletet. A forgalom megnyitáskor szabálytalan volt. Később a Vanderbilt értékek a spekuláció vásárlásai következtében emelkedtek, amelyekre a Manhattan-vasút bérjévedelmeiről szóló hírek indítottak. Ehhez járultak a St.-Louis- és San-Franciskóvasutak kibővítéséről elterjedt hírek is. Mindennek azonban az üsszpiacra nem volt befolyása. Ellenkezőleg, az üzletmenet többször is akadózó és zárlatkor gyöngült árfolyamokkal nehézkes volt. Részvényi forgalom 300.000 darab.

A Nemzeti Balesetbiztosító Részvénytársaság folyó év július havában 1003 balesetbiztosítási követényt állított ki, melyek halálesete 6,708,561 korona, rokkantság esetére 10,738,111 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 4730 korona napikártalanításra biztosított összegről szólnak. Ugyanezen időszakban 6 haláleset és 38 rokkantsági eset jelentett be fentnevezett társaságnál.

Fizetése képtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetése képtelenségeket jelenti: Neumann Albert kereskedő Csáktornya, Löffler Sámuel kereskedő Fapa, Scherer Ferenc kereskedő Zombor.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Eudapestben pénzből 39.— korona, áruban 39.50 korona. — Bésben a kontingentálit készáru 39.60 korona pénzben, 40.— korona áruban.

Sertésközvadásár. (A székesfővárosi sertés-vásár és közvagyonid intézősége.) Augusztus 6-án. Főhajlás: Zsirtsertés, úgy mint öreg I. rendű 360 kilogrammon felül — darab, II. rendű 280—350 kilo-

— Az összekoccanás előtt?

— Igen.

— Csodálom, hogy ilyen tudsz szeretni — mondotta a leány s a vállát vonogatta.

— Ilyent? Hogyne tudnék — mondta Foma.

— Nem értem. Te csak azért szereted, mert jobbal még nem volt dolgod.

— Ez igaz, — hagyta helyben Foma s aztán határozatlan hangon mondta:

— Talán nincs is külön.

— Nálunk, — jegyezte meg Ljuba.

— Nagyon szűgyellem magamat ő előtt.

— Miért?

— Csak, félek tőle . . . azaz nem akarom, hogy rosszat gondoljon rólam. Néha olyan boldogtalan vagyok. Eszembe jut, hogy talán jobb volna, ha vigabban élnek. Aztán rá gondolkodom s nem tudom rászanni magamat. És így vagyok mindennek. Rá gondolkodom s azt kérdezem: Hátha ő megtudná? És akkor nem merek tivornyázn.

— Igen, — mondta a lány tündöve — tehát szereted. Ha én szerelmes volnék, én is mindig arra gondolnék, hogy ő mit szólna a cselekedeteimhez.

— És minden olyan különös ő rajta. És milyen szép, és hogy beszél, Istenem. És olyan kicsiny, mint egy gyermek.

— Hát mi történt köztetek? — kérdezte Ljuba.

Foma közelebb húzta a széket — előrehajolt s tompa hangon kezdte mesélni. Mikor eszébe jutottak azok a szavak, amelyeket Medinszkájának mondott, fölmerültek lelkében azok az érzések is, melyek ő szavakat fakasztották.

— Mondtam neki . . . Oh te, te csak játszóttál velem. És miért? . . .

Ljuba kíváncsi volt, tetszett neki, amit Foma beszélt s így szólott:

— Ugy! Jól tetted! No, és ő?

(Folytatása következik.)

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Írta: GORKIJ MAXIM.

(39)

— Semmiről — felelte Ljuba sötéten.
— Könyvekről, — tette hozzá Toma.
— Miféle könyvekről?

— Ljuba könyveiről . . . azt olvastam, hogy minden, ami a világon van, az okosan van.

— Nos?

— Én pedig azt mondom, hogy ez nem igaz.

— Igen . . . Majakin a szakállát húzogatta s aztán Ljuba felé fordult.

— Miféle könyv az? — kérdezte.

— Egy kis sárga könyv — mondta Ljuba kedvetlenül.

— Tedd az asztalomra . . . Van benne valami . . . Látod, ez úgy eszébe jutott valakinek . . . Igen ügyes formában mondja ezt s ha nem volna annyi tökfegy ember a világon, teljesen igaz is volna. Minthogy azonban a legtöbb tökfegy ember nincs a maga helyén, nem lehet azt mondani, hogy minden úgy van jól a világon, ahogy van . . . Majd elolvasom azt a könyvet . . . talán van benne egy kis ész . . . Isten veled Foma. Maradsz? Vagy jössz?

— Maradok.

— Jó.

Ljuba és Foma megint egyedül maradtak.

— Furcsa ember — mondta Foma s a fejével intett Majakin után.

— Milyen?

— Mindenre tud valamit, mindent el akar takarni a szavaival.

— Igen . . . nagyon okos. De nem érti, hogy milyen nehéz az én életem — mondta Ljuba szomorúan.

102-104 fillérig. Öreg közép (páronkint 300-340 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 112-114 fillérig. Fialat közép (páronkint 280-320 kilogramm terjedő sulyban) 110-112 fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — II. M a g y a r s z e d e t i: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronkint 240-280 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — III. R o m á n i a i: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (páronkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — IV. R o m á n i a i e r e d e t i (S t a c h l): Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — V. S z e r b i a i: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli sulyban) 110-114 fillérig. Közép (páronkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 110-112 fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 106-108 fillérig.

Serlési létszám 1902. aug. 4. napján volt készlet 45.305 darab. — 1902. aug. 5. napján elhajtott 251 darab. 1902. augusztus 5. napján elszállított 379 darab, 1902. augusztus 6. napjára maradt készletben 45 177 darab.

N a p i r e n d.

Napló: Csütörtök, augusztus 7. — Római katolikus: Kajetan hv. — Protestáns: Kajetan — Görög-orosz: (juli 25.) Anna. — Zsidó: Ab. — Nap kél: 4 óra 30 perccor. — Nyugszik: 7 óra 8 perccor. — Hold kél: 8 óra 47 perccor reggel. — Nyugszik: 8 óra 40 perccor este.

A miniszterek nem fogadjak. Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól este 7-ig. Belépődíj 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Állattár. Nyitva délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi terei 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Iparmüvészeti múzeum délelőtt 9 óratól d. u. 1-ig. Technológiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9-1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-út 72.) d. e. 9-10 óráig.

A földtani intézet múzeuma (Stefánia-út 14.) d. e. 10-10 óráig. Szabadsági levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1 óráig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, reggel 8 óratól este 6-ig. Egyetemi fűtésüzem az Üllői-úton délelőtt 7 óratól 12 óráig és d. u. 2 óratól 7 óráig. Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az útjelvezetőség arisztokraták is eszközöl) a városigeti iparcsernyekben nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

I d ő j e l z é s.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, augusztus 6.

A nyugati partokhoz új depresszió közeledik, míg a régi depresszió ma is északi Európa fölött tartózkodik. A barometereállás egyebütt 760 és 765 mm. között van.

Az európai időjárás tulajdonom száraz, általában meleg és délelőten derült. Hazánkban eső nem volt sehol, az ég jobbra felhőtlen és a hőmérséklet magasabb a normálisnál. Kihátás: Tulnyomán száraz, meleg idő várható, elveto zivatarokkal.

Szinetár és Velencei

női divatkelme-különlegességek, vászon- és kész fehérneműek áruháza

IV., Koronaherceg-utca II. szám alatt a főpostával szemben

mai napon megnyilt.

Kellemes kötelességünknek tartjuk, az igen tisztelt hölgyközönséget és kedves ismerőseinket üzletnyitásunkról ez uton is értesíteni, tisztelettel kérve nagybecsű támogatásukat.

Kiváló tisztelettel

Szinetár és Velencei.

Szenzációs találmány!
M. kir. szabadalom 21353.
Ágy
Összerakva. Összerakható és kénytelenkedő hordható szab. Ágy, mely nappal egy kis táskához és éjjelre kényelmes Ágy. Ez az ág főelőlegessé teszi az Ágyamat. Szűk lakásokban megbecsülhetetlen. Vondék, gyermek- és család-szobákban valamint kórházoknál is alkalmatlan.

Üzletnagobbítás
miatt az összes rakomány levő nyári cipők mélyen leszállított áron kaphatók. Ne mulassza el senki e kedvező alkalmat mert ilyen olcsón nem juthat saját készítésű lábbeléhez és pedig:

- 2000 pár föltűnő elegáns gyermekcipő 1 firtól fölfebb
- Férfi: Legdiv. és legújabb Derby borjábó-bakancsok... 3.20
- Férfi: Fekete vagy sárga bagetta, fűzős vagy csipős... 4.-
- Gombos, fliz. vagy cng. szalon-lakkból, női 3.50, férfi 4.-
- Férfi v. női fűzős cipő, amerikai boxból, igen csinos... 3.50
- Chevreux cipők 3.-, box vagy lakk, bagettacska... 4.50
- Fűzős váltóbőrű 3.20, botcsőre vagy sárga borjábóból... 3.-
- Női: Fekete v. sárga zerga fűzős v. csipős 3.-, gombos... 3.30
- Cng. v. fűzős boxból 3.50, chevre fűzős 4.-, gombos... 4.50
- Lakk, kivágott 1.50, keresztcsonttal 2.-, regális... 2.50
- Fekete vagy sárga, fűzős vagy gombos fölcipő... 2.20
- Ebelszínű csipős cipő 2.50, regális... 2.-

Árjegyzék, csomagolás és szállítólévi ingyen. Nem megfelelő kiscserélek. — 10 forinton fölül bérmentve.

DÓCZI M.
Budapest, Kerepesi-út 10. sz.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP... PAP... PAP...

- 1 szeszakható vastag 8-10
- 1 kiváló matrac 10.-
- 1 rovege paplan 1.50
- 1 szeszakható prima 2.50
- 1 szeszakható paplan 3.40
- 1 szeszakható 3.50
- 1 szeszakható 4.50
- 1 szeszakható 5.50
- 1 fűzős szieszak paplan 13.50
- 1 jó vastagon paplan lepedő 1.50
- 1 szeszakható 2.50
- 1 szeszakható 3.50
- 1 szeszakható 4.50
- 1 szeszakható 5.50
- 1 szeszakható 6.50
- 1 szeszakható 7.50
- 1 szeszakható 8.50
- 1 szeszakható 9.50
- 1 szeszakható 10.50
- 1 szeszakható 11.50
- 1 szeszakható 12.50
- 1 szeszakható 13.50
- 1 szeszakható 14.50
- 1 szeszakható 15.50
- 1 szeszakható 16.50
- 1 szeszakható 17.50
- 1 szeszakható 18.50
- 1 szeszakható 19.50
- 1 szeszakható 20.50
- 1 szeszakható 21.50
- 1 szeszakható 22.50
- 1 szeszakható 23.50
- 1 szeszakható 24.50
- 1 szeszakható 25.50
- 1 szeszakható 26.50
- 1 szeszakható 27.50
- 1 szeszakható 28.50
- 1 szeszakható 29.50
- 1 szeszakható 30.50
- 1 szeszakható 31.50
- 1 szeszakható 32.50
- 1 szeszakható 33.50
- 1 szeszakható 34.50
- 1 szeszakható 35.50
- 1 szeszakható 36.50
- 1 szeszakható 37.50
- 1 szeszakható 38.50
- 1 szeszakható 39.50
- 1 szeszakható 40.50
- 1 szeszakható 41.50
- 1 szeszakható 42.50
- 1 szeszakható 43.50
- 1 szeszakható 44.50
- 1 szeszakható 45.50
- 1 szeszakható 46.50
- 1 szeszakható 47.50
- 1 szeszakható 48.50
- 1 szeszakható 49.50
- 1 szeszakható 50.50

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosrá gyáros, szőnyeg, szőnyeg, vasbutor stb. Nagy rakéta.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszköztelnek, nem teszek árkiszorítást, nek, vagy a pénz visszatér.

Leánynevelő és tanintézet
nyilvánossági joggal felruházva
Rákospalotán
nyilvánossági joggal felruházva.
All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kintűnő tengerők. Elfogad bennlakó növendékeket (felneveltek is). Kiállít államérvényes bizonyítványokat. A nevelési díj igen mérsékelt. Rákospalota Budapesthez csak 15 pernyi távolságban fekszik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. K.vánatra ismeretével szolgál.

Öz. Moré Stettner Augusta, igazgatónő.

AZ ANKER
élet- és járadék biztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviseletőség: BUDAPEST, VI. ker. Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítva 1858.

Összes vagyon **145 millió korona**
Biztosítási állomány **511 millió korona**
Eddigi kifizetések **242 millió korona**

A nyereségyeszesítéssel biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál** A osztálykterv szerint — ugy mint 26 év óta állandóan — az évi biztosítási díj 25% -át kapták készpénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál** B osztálykterv szerint (évenként emelkedő osztalék) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 30% -a, ugymint a biztosítási tartam

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után
9%	12%	15%	18%	21%	24%

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviseletőség, (hová ügynevelők iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynevelők.

Restitutionsfluid
Kwizda fele Restitutionsfluid
Cs és szab. mosóvíz lovak részére. 1 feveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállókban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterősítőt, tisztogatónál, inak mervevégnél stb., az időmúlással kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a leni védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerüzében és gyógyszertárakban, gyógyszertárakban, Korseburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Főraktár: Török József gyógyszerüzére Király-utca 12. és Andrássy-út 26.

Titkos betegségek ellen
26 évi, részben katonasorvis (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos és kórház főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézet
IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota (Átjáróban és lift használat.)

A legelhanyagoltabb hgyesfolyások, legu-lyosabb hgyhólyagbajok, bukafros sebektől, syphilitis, az onfertőzöttség utóhatásait

Eigyengült férfierőt
az orvosi világ által legujobban ogyanyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor
Által, magánléseket, nőknél fehérfolyást betegeskedés nélkül, a legmakacsabb börtömbetegségeket, valamint ifjúkorú bűnök következtében beállott ideg és onok utókövetkezményeképp létező hátsérkenelbajokat gyógyír a legujobb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel. Rendel: délelőtt 9 óratól 4 óráig; este 7-8 óráig Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Kilón váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszolunk; esetleg gyógyeszekről is gondoskodva lesz.

Az „Athenaeum“ irodalmi és nyomdai r.-társulat kiadásában
Budapesten, VII., Kerepesi-út 54., most jelent meg:

MÁTÁS KIRÁLY
EMLÉKKÖNYV.

A nagy király kolozsvári emlékszobrának leleplezése alkalmára szülővárosra, Kolozsvár szabad kir. város megbízásából szerkesztette

Dr. MÁRKI SÁNDOR.
12 önálló képmelléklettel, 2 térképpel és 135 művészi kivitellű szövegrajzzal.

Ára pompás díszkötésben 24 korona.

Kapható a kiadóirodatnál és minden könyvkereskedésben.

A tanári könyvtárak részére való beszerzésre a váll. és kikötésügyi m. kir. miniszter ut. által 4112/1901. sz. rendelettel melegen ajánlja.

Színházak, szórakozó helyek.

FOVAROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. augusztus hó 7-én.

A kereszt jelében.

Történelmi korrajz Nero császár korából 5 felvonásban, 9 képben zenével, énekekkel. Irta Barret Wilson. Fordította Komor Gyula.
Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1902. augusztus hó 7-én.

Sziklai Kornél vendégfelléptével.

A három kívánság.

Vig operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzerette Zieherer Magyarosította Dr. Béli Izor.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

GRAZ. GRAZ.
Hotel „zur goldenen Birne“
A város központján, a Moran-park áttellenében, legszebb fekvésű szálloda, kényelmes új berendezés. Villámvilágítás.
Fr. Zimmerer, tulajdonos.

Nyaralókba, fürdőbe utazóknak!
Lawn tennis és football összes kolléktát.
Wright-Ditson amer. Surprise L. a rakét frt 4.50.
Torna eszközök. Hátak. Hintágyak.
Kerti és nyugvóágy-szék.
Croquet, kugli bábok. Lign, Sanejgolyók. Horoghálszat.
Amerikai sport-sárkányok 70 kr. Turul-sárkány 2 frt.
Szabadbani játékszerek. Céllovó puskák.
Amatőr lövegképez-kollékták. Rótiak.
Kerti léghajók, lampionok, bengali fáklyák.
Kerti gyertyatartók. Nyári legyezők. Acél hárfák.
Fagyalt- és szódavízgépek.
Légy-, fűgér-, molylepke- és egérsirtők.
Uj aranyozó, mindenki rögtön bármit aranyozhat 80 kr.
Utazási és turista cikkek. Lohalok, párja 10 forint.
Uj képos árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.
Kertész Tódor Budapest, Kristóf-tér.
Vasárnap zárva.

Ös-Budavára.
Nyitva délután 6 órától reggeli 4 óráig.
Remek, egészen új variété-műsor.
Melle Sidy Nirvana
színes plazet. kepei élő loval.
Stelling & Bevell James Bard
excentr. nyúlóművészek. sodrony művész.
Jones Edgar lanjo-művész.
Steinkhardt Géza
a közkedvelt kómikus szíjója és fellépte
A szalmaözev
című bohózatban.
M. kir. honvédeknek hangversenye.
Prandi meoh. színháza. Szászra kerül. Ördög Róbert.
Loverda. Számos egyéb szórakozás.
Belépődíj 60 fillér. Gyermekjegy 20 fillér.
Kedvezményen jegyek minden fűszében.

Nagy árúkészletet, valamint azon körülmény, hogy munkásaimat foglalkoztathassam, arra készlet, hogy készletemet minden árban eladjam. Kész vagyok árjegyzékemet, melyhez az ön érdekét szem előtt tartó levelem is csatolva van, bárki-nek ugy helyben, mint vidékre, ingyen és bérmentve beküldeni.
Nőknek:
Fekete v. barna bőrből, fűzős frt 3.-
Fekete v. barna bőrből, rombos 3.50
Fekete v. barna legfin. box, Derby 3.50
Lakk, kesztyű v. chevreauz-bőrből, fűzős 3.60
Lasting, cugos 2.60. Lasting, régóta 2.-
Fekete v. barna háml-pípó szegelt talpjal 1.20
Uraimnak:
Borjubőr, cugos, egy daraból frt 3.-
Borjubőr, becsisz, elegáns 3.50
Kesztyűbőr, chevreauz v. lakk 3.60
Fekete v. sárga, fűzős 3.30
Pincércipő, fekete v. barna bőrből, elől cugos 1.30

AGULÁR DÁVID
cipőgyára
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 6. sz.
a New-York palotával szemben.

Egyedül valódi angol Balsam Thierry A. gyógyszerésztől
Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegytartalma alatt áll.
Ezen balsam belsejleg és külsőleg használható. — I. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetően gyógyszernek bizonyul, megszünteti a katarrhus és köpetkiválat, a fájdalom köhögésnek elejét veszi, sőt még regibb betegségein is gyógyít. 2. Kitérő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgerősít, kölikát és szakgatalásokat. 5. Jótékony hasható és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti hypocondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitérő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felfőgött, valamint a száji- és gyomor rossz szagát. 7. Külöleg csodás gyógyszer minden sobre, nyomtani hőpörönség, sipoly, szemölcs, égési seh, fagyott testrés, rüh, kossz és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatalást, köszvénynt fűlfájást stb. Tessedk mindig vizsgálj a zöld apaca-vedjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb ővszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaiállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni, Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kévesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg fizetés utalványozása vagy letétele mellett.
Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a legregibb sebeknél is kilitása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha
Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét
használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetően. Valódi centifolia-kenőcs elnevezésű; a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedéseinél, vörhenyénél, mindenféle régi bajnál, nyit sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sósosuz, dagaft lábaknál, sőt ceontszúnál is; ütött, szurt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dára, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmérgésnél, körömdaganatnál, holyagnál, menestől kibocsodott lábaknál. Egét sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegok fekvéstől eredő sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fűlbajt és a gyermekok sebeseését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaküldéssel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megkintethet. Mindenkit övek hamisítványok vételéről és kérem vizsgálni, hogy minden tőgyelen a cég: „Orangyal-gyógyszerár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” bétegetve legyen.
E két gyógyszerre felülmulhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéskéig; természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorososan ajánlt hamisítványokat használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak a hűstalan szorokot használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amollett teljesen ártatlan, világhírű személ, melyeknek minden családnál találatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett vedjegyeknél valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:
Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszerára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Tan- és nevelő-intézet
nyilvánossági joggal
Budapest, Hold-utca 19. sz.
Az intézett 25 év óta áll fenn.
Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni.
A növendékek lehetnek bennlakók, félkiosztosok és bejárók. Ertesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.
Dr. László Mihály, igazgató.

Előkészítés alatt:
A MAGAS CS. KIR. KERESKEDELMI MINISZTERIUM TÁMOGATÁSA MELLETT MEGJELENIK EGY

TELJES • ÉS MEGBIZHATÓ
CIMJEGYZÉKE EGÉSZ AUSZTRIÁNAK.
„Osztrák Központi Katasztere“
az összes kereskedelmi, gyári és ipari üzemeknek, összeállítva az ipar- és kereskedelmi kamarák által vezetett ipari kataszterek hivatalos adatai alapján.

I. kötet Bécs tartalmaz circa 105,000 üzemet, bolti ára kötte 13 kor.
II. kötet Alsó-Ausztria tartalmaz circa 66,000 üzemet, bolti ára kötte 14-60 kor.
III. kötet Felső-Ausztria és Salzburg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötte 11-80 kor.
IV. kötet Stájerország tartalmaz circa 47,000 üzemet, bolti ára kötte 10 kor.
V. kötet Karintia és Krajna tartalmaz circa 33,000 üzemet bolti ára kötte 8 kor.
VI. kötet Tengerpart és Dalmácia tartalmaz circa 28,000 üzemet, bolti ára kötte 6-60 kor.
VII. kötet Tirol és Vorarlberg tartalmaz circa 50,000 üzemet, bolti ára kötte 12 kor.
VIII. kötet Csehország (2 rész) tartalmaz c. 273,000 üzemet, bolti ára kötte 32 kor.
IX. kötet Morvaország és Szilézia tartalmaz circa 112,000 üzemet, bolti ára kötte 25 kor.
X. kötet Gácsország és Bukovina tartalmaz circa 120,000 üzemet, bolti ára kötte 27 kor.
Teljes ár 160 korona.
A teljes mű (10 kötet) előfizetői a bolti ár 25%-át kapják engedményül.
Kimerítő prospektusokat ad a
Verlag des Oesterreichischen Central-Kataster
Wien, IX., Hörlgasse 5.

